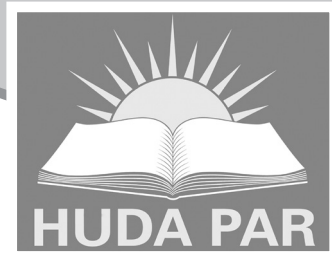
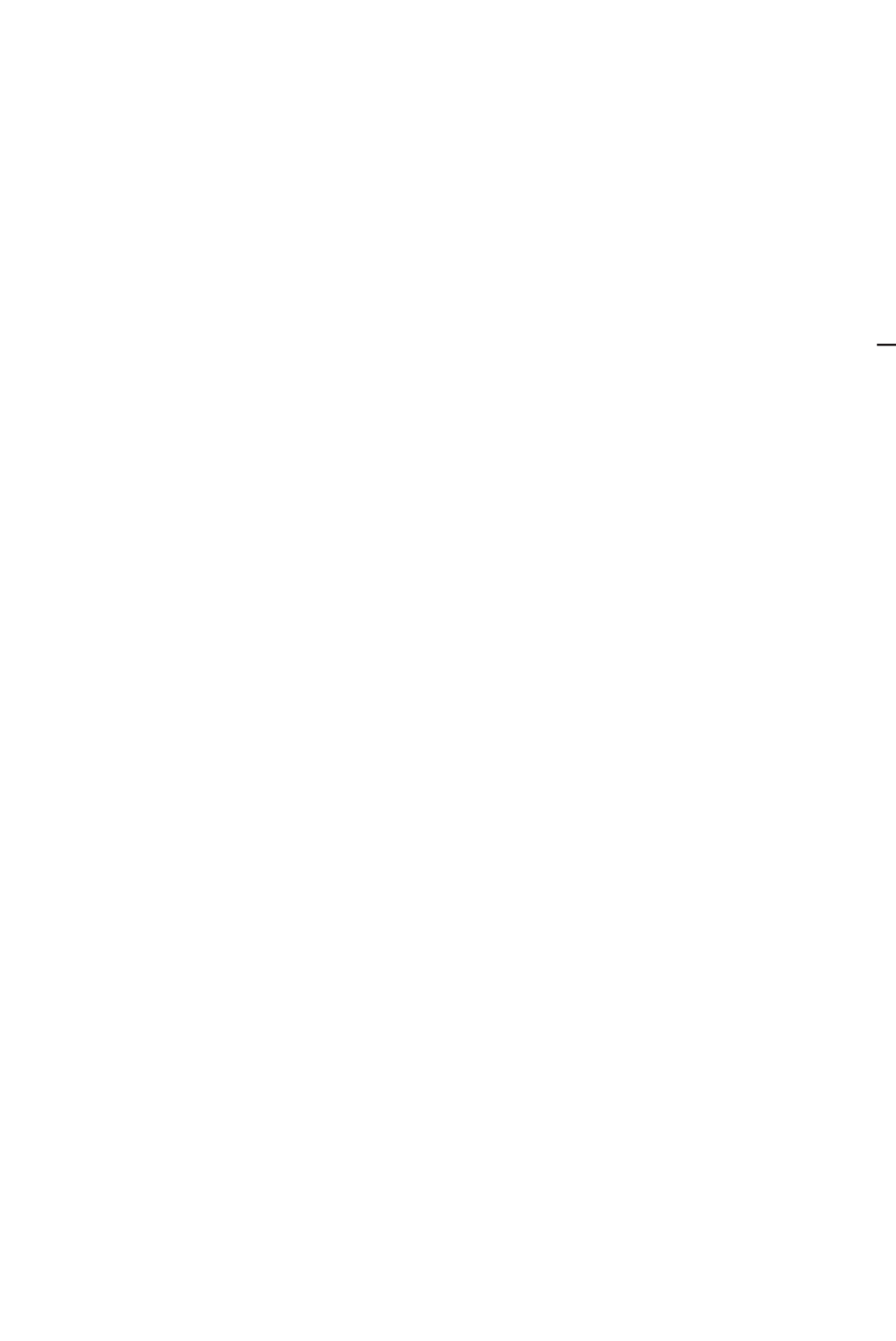

**HÜR DAVA PARTİSİ
EĞİTİM İŞLERİ BAŞKANLIĞI**

**MİLLİ EĞİTİM MÜFREDATI
İNCELEME RAPORU
(TESPİT, DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER)**

2015

İçindekiler

GİRİŞ / 7

I. EĞİTİM MÜFREDATINDAN KAYNAKLANAN SORUNLAR / 9

A. GENEL TESPİTLER / 9

TESPİT 1 / 9

DEĞERLENDİRME / 10

TESPİT 2 / 10

DEĞERLENDİRME / 10

TESPİT 3 / 11

DEĞERLENDİRME / 11

TESPİT 4 / 12

DEĞERLENDİRME / 12

TESPİT 5 / 12

DEĞERLENDİRME / 12

TESPİT 6 / 13

DEĞERLENDİRME / 13

TESPİT 7 / 13

DEĞERLENDİRME / 14

TESPİT 8 / 14

DEĞERLENDİRME / 14

TESPİT 9 / 15

DEĞERLENDİRME / 15

TESPİT 10 / 16

DEĞERLENDİRME / 16

B. MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI'NA BAĞLI OKULLARDA
OKUTULAN KİTAPLARIN İÇERİĞİNE DAİR TESPİTLER / 17

1. HALKIN İNANÇ DEĞERLERİNE VE GENEL AHLAKA AYKIRI HUSUSLAR / 17

2. IRKÇILIK İLE İLGİLİ HUSUSLAR / 39

3. KEMALİZM VE RESMİ İDEOLOJİ İLE İLGİLİ HUSUSLAR / 43

II. İDARİ SORUNLAR / 59

1. HAFTALIK DERS SAATLERİ / 59

2. SEÇMELİ DERSLER / 59

3. EK DERS KARŞILIĞI YAPILAN GÖREVLENDİRMELER / 60

4. OKULLARA AYRILAN ÖDENEĞİN YETERLİ
OLMAMASI / 61

5. EĞİTİM POLİTİKASININ BİLİRSİZ VE GEÇİCİ OLMASI / 61

6. DERSLİK İHTİYACI VE İKİLİ ÖĞRETİM / 62

7. FİZİKİ ALTYAPI VE DONANIM SORUNU / 62

8. HİZMET ALIMI / 63

9. İDARECİ ATAMALARI SORUNU / 63

10. DÖNEM BAŞI VE DÖNEM SONUNDAKİ
BOŞLUKLAR / 64

11. UYUŞTURUCU İLE MÜCADELE / 64

III. EĞİTİM ANLAYIŞI VE YAPISAL SORUNLAR / 65

1. ÖĞRENCİYİ HAYATA DEĞİL SINAVA HAZIRLAMA ANLAYIŞI / 65

2. HER OKUL TÜRÜNE AYNI MÜFREDATIN
UYGULANMASI / 65

3. DERSHANELER / 66

4. MESLEKÎ EĞİTİM SORUNU / 66

5. EĞİTİMDE BÖLGELERARASI EŞİTSİZLİKLER / 67

6. ÖĞRETMENLERİN OLUMSUZ ÖRNEKLİĞİ / 68

7. ÖĞRETMEN KALİTESİ / 69

IV. SONUÇ VE ÖNERİLER / 71

KAYNAKÇA / 76

GİRİŞ

Planlı kalkınma politikası çerçevesinde kişiye kazandırdığı çeşitli değerler, davranışlar, kişilik özellikleri ve yeteneklerle toplumun refah ve mutluluğunu arttıran ve böylece toplumun kalkınmasına katkı sağlayan toplumsal bir süreç, toplumsal bir araç ve toplumsal bir hizmet olan eğitim sistemi; üzerinde durulması gereken en önemli konulardan biridir. Ülkemizin en önemli meselelerinden biri olan eğitim meselesi, herkesin kafa yorduğu, çareler aradığı bir sorun olarak tazeliğini daima korumaktadır. Alınan kararlar ve sürekli değişen uygulamalarla adeta bir yaz-boz tahtasına dönen Milli Eğitim’de başörtüsü ve İmam Hatipler konusunda atılan birtakım adımlar olumlu karşılanırken, başörtüsü meselesinin hâlâ yasal bir güvenceye bağlanmamış olması ise kaygı verici bir durum olarak önümüzde durmaktadır.

Bunun dışında bir yığın sorunun yaşandığı eğitim sistemimizdeki eksik ve aksak yönler, en derinlere nüfuz edecek şekilde cerrahi operasyonla bir neşter vurulması gerektiği kanaatindeyiz. Çünkü ülke olarak içinde bulunduğumuz çağa ayak uydurabilmenin ve küreselleşen dünyada önemli bir yere sahip olabilmenin yolu, eğitim sistemindeki yanlışları tespit edip sistemi daha verimli hale getirecek bir ıslah çalışması yapmaktan geçer. Zira eğitim kalitesinin yüksek olması, sağlıklı ve huzurlu bir toplum demektir.

1. EĞİTİM MÜFREDATINDAN KAYNAKLANAN SORUNLAR

Eğitimde yapı taşı görevini gören okullardan ziyade bu okullarda verilen derslerin içeriği yani eğitim müfredatı da nitelikli insan yetiştirmede ve ülkenin refah düzeyinin artırılmasında hayati bir önem taşımaktadır. Bu hayati önem, eğitim müfredatında bulunan sorunların, toplumun diğer alanlarına da olumsuz yönde etki etmesinden kaynaklanmaktadır.

Şüphesiz toplumumuzun hem dünyevî hem de uhrevî saadeti için her şeyden önce, eğitim müfredatındaki yanlışların düzeltilmesi ve eksikliklerin giderilmesi gerekmektedir.

Bu nedenle çalışmamız, eğitim müfredatındaki toplumun inançlarıyla, değerleriyle, örtüşmeyen; toplumu yozlaşmaya doğru sürükleyen, aynı topraklar üzerinde farklı ırk ve kavimlerin yaşadığı göz ardı edilerek toplumu milliyetçiliğe zorlayan kimi metin, cümle, kavram ve fotoğrafların tespiti yapılarak önümüzdeki eğitim öğretim dönemi için yanlışların telafi edilip önerilerin dikkate alınmasına yöneliktir. Çalışmanın hazırlanması aşamasında birinci sınıftan on ikinci sınıfa kadar Milli Eğitim Bakanlığı tarafından okullarda ders kitabı olarak okutulan kitaplar tek tek incelenerek sorunlar tespit edilmiştir.

Bu tespitler değerlendirmelerle birlikte aşağıda belirtildiği gibidir:

A. GENEL TESPİTLER

TESPİT 1 :

Hemen her kitabın baş kısmında “Andımız” a yer verilmektedir.

DEĞERLENDİRME :

Faşist ideoloji unsurlarını taşıyan yemin metinlerinin, birçok uygar ülkede kaldırılmış olmasına rağmen bu metnin hala kitaplarda yer bulması kabul edilebilir değildir. Yapılması gereken evrensel insanî ve halkın inancına dayalı değerler temelinde bir eğitim anlayışını hâkim kılmak için pedagojik ilkelerle bağdaşmayan bu metnin kitaplardan bir an önce çıkarılmasıdır. Yakın bir tarihte, her sabah minicik çocuklara – hele hele Türk olmayanlara – bu metnin okutulması ve varlıklarını Türk varlığına armağan etmeleri çığırnlığına son verilmiş olması sevindirici bir gelişme olmasına rağmen, bu metnin her kitapta hala yer bulması bir an önce düzeltilmesi gereken büyük bir yanlıştır.

TESPİT 2 :

İlkokul kitaplarında sınıf ortamı resmedilirken oturma planı, kız ve erkeklerin yan yana oturtulması şeklinde verilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

İlkokul kitaplarında genellikle sınıf ortamı bir kız ve bir erkek öğrencinin yan yana oturtulması şeklinde resmedilmektedir. Mainz Üniversitesi Psikoloji Geliştirme Departmanı Başkanı Prof. Dr. Seigriffe-Krenke, özel bir röportajında ilkokuldaki kız erkek ilişkileri hakkında şunları söylemektedir:

“Okul öncesi çağdaki çok küçük çocuklar aslında yaşları ya da cinsiyetleri ne olursa olsun herkesle oynamaktan keyif alırlar. Biraz yaşları ilerlediğinde okula başlamadan hemen önce, çocuklar gittikçe artan bir oranda aynı cinsiyetten biriyle oynamayı tercih ederler. Örneğin, bir kızın doğum günü partisinde, ebeveynler

bir erkek çocuğunun oldukça garip duygular içinde tek başına oturduğunu fark edeceklerdir.

İlkokulda, çocuklar güçlü bir şekilde cinsiyete göre ayrılırlar. Ayrıca, karşı cins genellikle çok olumsuz algılanmaktadır. Kızlar erkekleri saçma erkekler ise kızları değersiz bulurlar. Bu sözde cinsiyet ayrımı, cinsel kimliklerin geliştirilmesi ve pekiştirilmesi için son derece önemlidir. Çok küçük yaşta çocuklar zaten bir erkek mi ya da kız mı olduklarını biliyorlar. Ancak cinsiyet bilinci bunu bilmekten çok daha fazlasını içerir; doğru davranış, görünüm, yürüme, oyun gibi. O yaşlarda aynı cinsiyetle kurulan arkadaşlıklar bu nedenle son derece önemlidir.”

Diğer bir ifadeyle; İlkokul çağındaki çocuklarda cinsel kimlik tam anlamıyla gelişmediği için kızlar için kız olmak, erkekler için erkek olmak oldukça önemsenir ve genellikle hemcinslerle oyun isteği ağır basar. Özellikle de erkekler arasında kızlarla oynayan ve onlarla vakit geçirenlere ayıplayıcı gözle bakılır. Dolayısıyla bu alandaki uzmanların da ifadeleri göz önünde bulundurulduğunda, erkek ve kız çocuklarının aynı sıralarda birlikte oturtulmaları, psikolojik ve pedagojik anlamda doğru bir yaklaşım değildir.

TESPİT 3 :

İlkokul kitaplarında öğrenciler resmedilirken kız öğrencilerin etek boyu genellikle dizüstü olacak şekilde çizilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

Diğer kitaplarda da görülmekle beraber, özellikle Hayat Bilgisi kitaplarındaki çizimlerde MEB Yayınları dışındaki yayınevleri, kız öğrencileri mini etek denecek şekilde dizüstü giyinmiş olarak resmetmektedirler. Oysa yönetmeliklere göre de kız öğrencilerin etek boyunun dizüstü

olmaması gerekirken, çizimlerde bu hassasiyetin gösterilmemesi oldukça düşündürücüdür.

Bilinçaltına yerleştirilmeye çalışılan bir davranışın bu yaşlarda meşrulaştırılması amacıyla ders kitaplarında yer alması, okuldaki değerlerin halkın inancıyla çelişen değerler olduğu yönünde anlayışları pekiştirmektedir. Hâlbuki okulda aşılana değerler ile halkın değerlerinin birbiriyle çelişmemesi gereği, ideal toplumun gerçeğidir.

TESPİT 4 :

Her kitapta Atatürkçülük konusu ve Atatürk İlkelerine çok geniş yer verilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

İlgili ilgisiz bütün ders kitaplarında Atatürkçülük ve Atatürk ilkelerine sayfalarca yer ayrılması, dayatmadan başka hiçbir gerekçe ile izah edilemez.

TESPİT 5 :

İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi isim ve içerik olarak problemlidir.

DEĞERLENDİRME :

Tamamen Kemalist rejimin bir ürünü olan ve Kemalizm'i kutsayan bireyler yetiştirmeyi hedefleyen bu dersin ciddi şekilde yeniden dizayn edilmesi gerekmektedir. Tek etnik kimliği öne çıkaran ve bütün başarıları bu etnik kimliğin ve de özellikle bir tek şahsın semeresi olarak gösteren bu ders kitabı, geçmişe dönük haksızlıklarla dolu olup geleceğe dönük hiçbir birleştirici unsur taşımamaktadır. Geçmişteki başarıların tek bir kişiye mal edildiği, başarısızlıkların da başka unsurlara yüklendiği bu kutsayıcı anlatım, yerini gerçeklere bırakmalı ve ya-

kın tarihte rolü olan herkese hak ettiği konum verilmelidir. Bir şahsı pir-u pak göstermek adına hemen herkese çamur atıldığı, neredeyse her sayfasına aynı şahsın en az bir veya iki fotoğrafının düştüğü bu ders kitabı, baştanbaza gerçekler temelinde yeniden yazılmalıdır. Ayrıca yeni düzenlenecek bu dersin adı da “Yakın Tarihimiz”, “Türkiye Cumhuriyeti Tarihi”, “Yakınçağ Türkiye Tarihi” veya “Osmanlı’dan Cumhuriyet’e” şeklinde değiştirilmelidir.

TESPİT 6 :

Kitaplarda kullanılan resimlere dikkat edildiğinde yüzde doksan dokuzu Müslüman olan bir toplumun inancını hiçbir şekilde yansıtacak nitelikte resimler olmadığı görülmektedir.

DEĞERLENDİRME :

Halkın kahir ekseriyetinin Müslüman olduğu ve kadınların çoğunun başörtülü olduğu bir topluma sunulan eğitim müfredatında anne, öğretmen vb. kadın resimlerinde tektipçiliğin tipik örneği olarak daima başı açık, sözde modern kadın resimleri verilmektedir. ‘Din Kültürü ve Hz. Muhammed’in Hayatı’ gibi kitaplarda bile aynı yanlışın sürdürülmesi kaygı vericidir. Bu durum fiiliyatta kısmen aşılın başörtüsü sorununun günümüzde, müfredatta hala eski tazeliğini koruduğunu ortaya koymaktadır.

TESPİT 7 :

Kitaplarda öğrencilere fayda vermeyen, öğrencilerin ahlaki gelişimini olumsuz yönde etkileyici, toplumun değer yargılarına ters düşen roman özetleri, hikâyeler ve şiirlere yer verilmektedir.

DEĞERLENDİRME :

Öğrencilerin karşı cinse olan duygularını kabartacak ve aşk hayallerine daldıracak kimi roman özetlerinin, hikâyelerin ve şiirlerin ders kitaplarında yer alması eğitimden alınan verimi düşürmüştür, düşürecektir. Özellikle ahlaksız görüntü ve davranışlara yer verilen TV dizilerine dönüştürülmüş Aşk-ı Memnu, Yaprak Dökümü vb. romanların öğrencileri ahlaken yozlaştırdığı gerçeği göz önünde bulundurulmalıdır. Yeni eğitim-öğretim döneminde ders kitaplarının içeriğine kitap, hikâye ve şiir yerleştirirken yazının edebi değeri ne kadar yüksek olursa olsun öğrencileri ahlaki yozlaşmaya sürükleyecek eserler ayıklanmalıdır. Aynı zamanda ferdin ve toplumun inançları da dikkate alınmalıdır.

TESPİT 8 :

Ders kitaplarında yoğun bir şekilde “Türk milliyetçiliği” vurgusu yapılmaktadır.

DEĞERLENDİRME :

Türk milliyetçiliğinin hemen her sayfada kendini göstermesi, bu kitaplardan ders görmek zorunda olan Kürt, Arap, Çerkez vb. farklı kavimlere mensubiyeti bulunan öğrencileri ötekileştirmektedir. Oysa topraklarında Kurmanc, Zaza, Arap ve daha başka kavimlerin de yaşadığı toplumun Türk milliyetçiliği ekseninde tekleştirilmeye çalışılması; toplumun barış, huzur, saadet ve ekonomik gelişiminin önündeki en büyük engellerden biridir. Yetkililer her ne kadar Türk milliyetçiliğinin bu topraklar üzerinde yaşayan herkesi kapsadığını ifade etse de toplum, etnik milliyetçilik ve ayrımcılığı çağrıştırmayacak, herkesi kucaklayacak bir söylem istiyor. Yeni eğitim-öğretim döneminde öğrencileri kendi ırklarına, değerlerine,

kültürüne yabancılaştıran ve farklı ırkları hiçe sayan bu zorlayıcı, baskıcı anlayıştan vazgeçilmelidir.

TESPİT 9 :

Laiklik ilkesi Ders kitaplarında, devletin Allah ile kul arasından çekilmesi, dinin de devlet işlerine karışmaması; yani akıl ile imanın yetki alanlarının birbirlerinden ayrılması şeklinde yoğun biçimde empoze edilmeye çalışılmaktadır.

DEĞERLENDİRME :

İslam dini, hukuk, iktisat, ahlak, devlet, sosyal hayat, toplumlar arası veya ülkeler arası ilişkileri düzenleyen bir sistemi insanların faydasına sunmak ve bunu hâkim kılmak üzere gönderilmiştir. İslam, vicdanlara hapsedilecek bir din değildir. Zira böyle olsaydı Kuran-ı Kerim’de eğitimden hukuka, sağlıktan iktisada, aile içi ilişkilerden sosyal ilişkilere, hükümetten yönetime kadar her alanla ilgili hükümlerin bulunması gereksiz olurdu.

Örneğin;

“Allah size, emanetleri ehline vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emrediyor. Allah, bununla size ne güzel öğüt veriyor. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işiten, hakkıyla gönderir.” (Nisa Suresi-58. ayet)

“...Artık ölçüyü ve tartıyı tam yapın, insanlara eşyalarını eksik vermeyin ve ıslahından sonra yeryüzünde fesat çıkarmayın. Eğer mümin kimseler iseniz bunlar sizin için daha hayırlıdır.” (A’raf suresi-85. ayet)

“Sonra da gerçek Mevla’larına döndürülürler. Dikkatli olun, hüküm ancak O’nundur ve O, hesap görenlerin en süratlisidir.” (En’am Suresi -62. ayet)

“Ben muhakkak ki, hem benim Rabbim, hem de sizin Rabbiniz olan Allah’a dayanmaktayım. Yeryüzünde hiçbir canlı yoktur ki, idaresi ve yönetimi onun elinde olmasın. Benim Rabbim, hiç şüphe yok ki, doğru yoldadır.” (Hud suresi-56. ayet)

TESPİT 10 :

Karma eğitim, erkek ve kız çocuklarının aynı çatı altında eğitim görmelerini esas alan bir modeldir ve bu model, Türkiye başta olmak üzere birçok ülkede uygulanmaktadır. Ülkemizde, 1927 yılında Orta Öğretim Dairesi, karma eğitimi öngören bir tasarı hazırlamış, Talim ve Terbiye Dairesinin karşı çıkmasına rağmen Maarif Vekili Mustafa Necati tarafından uygulamasına başlanmıştır. 1999- 2000 yılları arasında neredeyse bütün okullarda zorunlu hale getirilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

Karma eğitim sistemi psikolojik, biyolojik açıdan kız ve erkeklerin fitrat farklılıklarından dolayı problemler oluşturmuş, eğitim verimini düşürmüştür. Kız-erkek öğrencilerin aynı çatı altında eğitim görmeleri; ilgi alanlarının, amaçlarının, duygusallıklarının farklılığı nedeniyle olumsuz sonuçlar doğurmaktadır. Yapılan araştırmalarda karma eğitimin uygulanmadığı okullarda başarı seviyesinin daha yüksek olduğu gözlenmiştir. Bu nedenle zorunlu karma eğitime son verilmeli ve ders kitaplarında Atatürk’ün karma eğitimi bir hak olarak bu topluma verdiği, bunun da olumlu sonuçlar doğurduğu şeklindeki gerçeği yansıtmayan ifadelerden vazgeçilmelidir. En azından karma eğitimin uygulandığı okulların yanı sıra toplumsal taleplere cevap verecek şekilde kız ve erkek öğrencilerin birbirinden ayrı eğitim göreceği okullar da açılmalıdır.

B. MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI'NA BAĞLI OKULLARDA OKUTULAN KİTAPLARIN İÇERİĞİNE DAİR TESPİTLER

1. HALKIN İNANÇ DEĞERLERİNE VE GENEL AHLAKA AYKIRI HUSUSLAR

KİTABIN ADI :MATEMATİK 2. SINIF DERS KİTABI-1

SEVGİ YAYINLARI

TESPİT :

Kitapta tek tip insan modeli resimleri kullanılmıştır. Yani, başı açık anne veya bayan öğretmen, erkek olarak da daima aynı tip kıyafet ve yaşam modeli sunulmuştur.

DEĞERLENDİRME :

Bayan öğretmenlerin tesettürlü kıyafetle artık okullarda çalışabildiği günümüz şartları göz önüne alındığında, sadece başı açık kadınların model olarak kitaplarda gösterilmesi, tesettürlü bayan öğretmenlere yönelik negatif bir ayırmacılık ve ötekileştirmedir. Bunu tüm resimlerde görmek mümkündür.

KİTABIN ADI :MATEMATİK 2. SINIF DERS KİTABI-2

SEVGİ YAYINLARI

TESPİT :

Bu kitapta da daima başı açık tek tip kadın modeli kullanılmıştır. Ayrıca sayfa 142'de sınıf ortamına ait görselde kız ve erkek öğrenciler yan yana oturtulmuştur.

DEĞERLENDİRME :

Bu oturma planının alternatifsiz bir şekilde teşvik edilmesi doğru değildir. Çünkü böylesi bir oturma düzeni özellikle gelişim çağındaki öğrencileri olumsuz yönde etkileyecektir.

**KİTABIN ADI :TÜRKÇE 2. SINIF DERS VE
ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTABI-1**

BİLİM VE KÜLTÜR YAYINLARI

TESPİT :

Kullanılan öğretmen, anne, kız öğrenci ve kız kardeş resimlerinde diz hizası veya diz üstü giyimler tercih edilerek çocuklara alternatifsiz tek kıyafet biçimi örnek olarak sunulmuştur. Ders kitabının 13, 18, 23, 56, 57, 58, 59 ve 60. sayfaları ile çalışma kitabı kısmınının 78. sayfalarında model kıyafet olarak diz üstü eteklerin kullanıldığı görülmüştür.

DEĞERLENDİRME :

Çocuklarını İslami değerlere göre yetiştirmek isteyen ailelerin, çocuklarına istediği eğitimi verme hakkı çığnemektedir. Bununla birlikte 8-9 yaşlardan itibaren bu kıyafet biçimine özendirilen çocuklarımızın karma eğitim ortamında ilerleyen yaşlarda cinsel gelişimleri göz önüne alındığında, çocukların ilgilerinin eğitimden çok cinselliğe dönük olmasını sonuç verecektir.

**KİTABIN ADI :TÜRKÇE 2. SINIF DERS VE
ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTABI-2**

BİLİM VE KÜLTÜR YAYINLARI

TESPİT :

Sayfa 90, 97, 104, 111, 118, 132, 135, 136, 138, 140, 141, 143, 151, 154 ve 155'teki resimler.

DEĞERLENDİRME :

Özellikle sayfa 104'te daha da ileri gidilerek bikinili bayan yüzme öğretmenin, kız ve erkek çocuklara aynı havuzda ders verişini yansıtan fotoğraf öğrencilerin ahlaki gelişimine uygun olmayıp manevi değerlerimizle

uyuşmamaktadır.

KİTABIN ADI :TÜRKÇE 3. SINIF 2. KİTAP

ÖZGÜN YAYINEVİ

TESPİT :

Sayfa 93'te deniz kenarındaki kız çocuklarına ait görseller.

KİTABIN ADI :TÜRKÇE 4. SINIF DERS KİTABI

CEM VEB YAYINEVİ

TESPİT :

Sayfa 24'teki kız çocuklarına ait resim ve sayfa 110'daki deniz kıyısındaki çocukların görüntüsü.

DEĞERLENDİRME :

Her iki kitapta da Verilen resimler öğrencilerin ahlaki gelişimine uygun olmayıp toplumsal değerlerimizle örtüşmemektedir.

KİTABIN ADI :İNGİLİZCE 3, DERS VE ÇALIŞMA KİTABI

BİLEN YAYINLARI

TESPİT :

Sayfa 43'te verilen sumo güreşçisi resmi.

DEĞERLENDİRME :

Resim öğrencinin ahlaki gelişimine uygun değildir.

KİTABIN ADI :İNGİLİZCE 4, DERS KİTABI

AÇILIM YAYINLARI

TESPİT :

Sayfa 46, 55, 61, 62, 70, 74, 78, 93, 94, 102, 108, 110, 116, 126, 131, 133, 134, 144, 156, 163, 167 ve 176'daki sınıf ortamını yansıtan resimler.

KİTABIN ADI :HAYAT BİLGİSİ 1,
DERS VE ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTABI-1
MEB YAYINLARI

TESPİT :

Sayfa 27, 29, 31, 41 ve 46'daki sınıf ortamını yansıtan resimler.

DEĞERLENDİRME :

Her iki ders kitabında sınıf ortamına ait çizimlerde büyük çoğunlukla sıralardaki oturma düzeni olarak kız ve erkek öğrenciler, kasıtlı olarak hep yan yana oturtulmuştur. Bu oturma planı özellikle de ilkokul dönemindeki çocuklarda psikolojik ve pedagojik anlamda olumsuz neticeler doğurmaktadır. Raporun son bölümlerinde bu konu ile ilgili daha geniş açıklama ve uzman görüşlerine yer verilmiştir.

KİTABIN ADI : HAYAT BİLGİSİ 1,
DERS VE ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTABI-2
MEB YAYINLARI

TESPİT :

Ders Kitabınının 120. sayfasında Osmanlı ailesine ait giyimle günümüzdeki giyim tarzının karşılaştırıldığı resim.

DEĞERLENDİRME :

İçerisinde çarşafly bayan görüntüsünün verildiği resim ile günümüzdeki hicapsız giyim karşılaştırılarak çarşafın modern olmadığı vurgusu yapılmaktadır. Aynı zamanda çalışma kitabının da 100. sayfasında benzer resimler kullanılmıştır. Çarşaf eski ve zamanı geçmiş bir kıyafet olarak gösterilmektedir. Günümüzde azımsanamayacak bir kesimin inançları gereği giydiği çarşafın tahkir edilmesi kabul edilemez.

KİTABIN ADI :HAYAT BİLGİSİ 2, DERS KİTABI-1

KOZA YAYIN DAĞITIM

TESPİT 1 :

Sayfa 16,19 ve 33'te kız öğrencileri diz üstü etek giymiş şekilde yansıtan resimler.

DEĞERLENDİRME :

Kız öğrencilere ait çizimlerin tamamında öğrencilerin giydiği okul kıyafetinin mini etek –diz üstü– şeklinde çizilmesi ahlaki olmamakla birlikte öğrenci kıyafet yönetmeliğine de uygun değildir.

TESPİT 2 :

25. sayfada beslenmenin konu edildiği yerde sağlıklı beslenmeye örnek olarak verilen koşucu bayan atletlere ait resim.

DEĞERLENDİRME :

Bu resim öğrencilerin ahlaki gelişimine uygun değildir.

TESPİT 3 :

Sayfa 128'de "Dünya Çocukları" isimli resim.

DEĞERLENDİRME :

Resimde önde bulunan bir kız çocuğunun kıyafeti kötü örnek oluşturacak cinstendir.

**KİTABIN ADI : HAYAT BİLGİSİ 2, DERS KİTABI VE
ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTABI-1**

MEB YAYINLARI

TESPİT :

Ders Kitabı Sayfa 17 ve 53'deki sınıf ortamını yansıtan resimler.

DEĞERLENDİRME :

Sıralardaki kız ve erkek öğrenciler kasıtlı olarak hep yan yana oturmuş şekilde resmedilmiştir. Bu oturma planı genel itibariyle öğrenci üzerinde olumsuz neticeler doğurmakta olup raporun son bölümlerinde bu konu ile ilgili daha geniş açıklama ve uzman görüşlerine yer verilmiştir.

KİTABIN ADI : HAYAT BİLGİSİ 3, DERS KİTABI VE
ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTABI-1,

KOZA YAYIN DAĞITIM

TESPİT :

Ders Kitabı Sayfa 55'te verilen Tuğba KARADEMİR adlı sporcuya ait resim.

DEĞERLENDİRME :Verilen resim öğrencinin ahlaki gelişimine uygun değildir.

KİTABIN ADI : HAYAT BİLGİSİ 3, DERS KİTABI VE
ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTABI-1. KİTAP

MEB YAYINLARI

TESPİT :

Sayfa 71'de "Eski Albümlere Bakalım" başlığı altında verilen kız çocuklara ait resim.

DEĞERLENDİRME :Resimdeki kız çocuklarının mini etekli kıyafetleri öğrencinin ahlaki gelişimine uygun olmayıp kötü örnek teşkil etmektedir.

KİTABIN ADI : HAYAT BİLGİSİ 3, DERS KİTABI VE
ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTABI-2. KİTAP

MEB YAYINLARI

TESPİT :

Çalışma Kitabı sayfa 129'da 23 Nisan kutlamalarına

ait resim.

DEĞERLENDİRME :

Resimde kız ve erkek çocukların birbirleriyle dans etmeleri kötü örnek teşkil etmekte olup toplumumuzun değer yargılarıyla örtüşmemektedir.

KİTABIN ADI : SOSYAL BİLGİLER 4. SINIF DERS VE
ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTABI 1. KİTAP
EVRENSEL İLETİŞİM YAYINLARI

TESPİT :

Ders Kitabı sayfa 20'de kız ve erkek çocukların aynı havuzda birlikte yüzdükleri bir fotoğraf verilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

Resim öğrencilerin ahlaki gelişimine uygun olmayıp toplumumuzun değer yargılarıyla örtüşmemektedir.

KİTABIN ADI : SOSYAL BİLGİLER 4. SINIF DERS VE
ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTABI 2. KİTAP
EVRENSEL İLETİŞİM YAYINLARI

TESPİT :

Ders Kitabı sayfa 113'te kız ve erkek çocukların aynı havuzda birlikte yüzdüklerini gösteren resim, 157. sayfada verilen "Teyzesini ziyaret eden Kenyalı Çocuk" isimli resim ve 159'da buz pateni yapan çocuklara ait görsel.

DEĞERLENDİRME :

Resimler öğrencilerin ahlaki gelişimine uygun değildir. Özellikle de sayfa 157'de verilen üstsüz Afrikalı kadının görüntüsü, kesinlikle ilkokul kitabında yer verilmemesi gereken bir görseldir.

KİTABIN ADI :TÜRKÇE 6. SINIF DERS KİTABI

GİZEM YAYINEVİ

TESPİT :

Genel olarak kitapta yer alan fotoğraflardaki kız öğrencilerin etekleri dizüstü şeklinde verilmiştir.

KİTABIN ADI :TÜRKÇE 8, DERS KİTABI

YILDIRIM YAYINLARI

TESPİT :

Sayfa 96'daki resimde verilen kız öğrencilerinin eteği diz üstü denilecek şekildedir.

DEĞERLENDİRME :

Her iki ders kitabında da bu tür resimler kullanılmıştır. Bu şekilde verilen görseller, öğrenciler açısından özendirici olup kötü örneklik teşkil etmektedir. Ayrıca yönetmeliğe aykırı olan bu tarz giyimi meşrulaştırmak anlamına da gelmektedir.

KİTABIN ADI :TEMEL DİNİ BİLGİLER 5

DOKU YAYINLARI

TESPİT 1 :

Sayfa 25, 37 ve 54'te verilen aile fotoğrafları veya anne resminde hep başı açık kadın resmi verilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

Kadınlarının yüzde 70'i başörtülü olan bir toplumda, anne olarak hiç başörtülü veya tesettürlü bayan resmine yer verilmemesi doğru bir yaklaşım değildir.

TESPİT 2 :

Sayfa 80'de iftar sofrasına ait verilen resim.

DEĞERLENDİRME :

Temel Dini Bilgiler Kitabı'nda üstelik İftar sofrasını yansıtan bir resimde erkekler ve bayanların kalabalık ve karma şekilde verilmiş olması, ayrıca bayanların yine başı açık (bir tane başörtülü varsa da görünmeyecek derecede) verilmesi yanlıştır.

KİTABIN ADI :İNGİLİZCE 5, DERS KİTABI

YILDIRIM YAYINLARI

TESPİT :

Sayfa 85'te dans eden kadın resmi

DEĞERLENDİRME :

Verilen resim öğrencinin ahlaki gelişimine uygun değildir.

KİTABIN ADI :İNGİLİZCE 8, ÖĞRENCİ DERS KİTABI

ATLANTİK YAYINLARI

TESPİT :

Sayfa 21'deki resim ve o resimde duvarda asılı resim, Sayfa 23'te verilen iki model resim, Sayfa 136 ve 137'de verilen anne resmi

KİTABIN ADI :İNGİLİZCE 8, ÇALIŞMA KİTABI

ATLANTİK YAYINLARI

TESPİT :

Sayfa 3'te verilen plaj resimleri ve sayfa 68'deki küçük resim.

DEĞERLENDİRME :

Her iki kitapta verilen resimler öğrencinin ahlaki gelişimine uygun değildir.

KİTABIN ADI :SOSYAL BİLGİLER 5. SINIF DERS KİTABI
HARF EĞİTİM YAYINCILIK

TESPİT 1 :

Sayfa 15, 17 ve 129’da verilen ve sınıf ortamını yansıtan görseller.

DEĞERLENDİRME :

Sıralardaki oturma düzeni olarak kız ve erkek öğrenciler, kasıtlı olarak hep yan yana oturtulmuştur. Bu oturma planı psikolojik ve pedagojik anlamda doğru değildir. Raporun sonlarında konu ile ilgili detay verilmiştir.

TESPİT 2 :

Sayfa 46’da “Osmanlı Devleti döneminde çarşaf, peçe, fes, şalvar, cübbe, takke ve sarık gibi kıyafetler kullanılıyordu. Cumhuriyet’in ilanından sonra kılık kıyafetin çağdaş devletlerde olduğu gibi bir düzene sokulması gerekiyordu. Bu nedenle Atatürk, 1925 yılında şapka inkilâbını gerçekleştirdi. Daha sonra fotoğrafta da görüldüğü gibi modern kıyafetler benimsendi. Böylece halkımız çağdaş giyim tarzına kavuştu.” ifadelerine yer verilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

Dini kıyafetlerin çağ dışı olarak nitelendirilmesi kabul edilemez. Bu kapsamda Cumhuriyet döneminde inkilâp adı altında halka dayatılan tek tipçi modeller, bu halkın inanç ve değerleriyle örtüşmediği halde ve bunlara karşı ciddi direnmeler gerçekleşmesine rağmen ders kitaplarında bu dayatmaların toplum tarafından kolaylıkla ve gönüllülükle kabullenilmiş gibi anlatılması, ders kitaplarına olan güvenin azalmasına neden olmaktadır. Sadece Şapka Kanunu’na uymadığı gerekçesiyle birçok âlim ve din adamı İstiklal Mahkemeleri’nde yargılanmış ve ida-

ma mahkûm edilmiştir. Bu durumun göz ardı edilmesi ve ders kitaplarında bu ülkenin gelişmişliğinin, kılık- kıyafette yapılan değişikliklerle açıklanması kabul edilebilir bir durum olmadığı gibi, tarihi gerçeklere de uygun değildir.

TESPİT 3 :

Sayfa 136'da Lösev'in düzenlediği bir gezi programına ait fotoğraf.

DEĞERLENDİRME :

Kız ve erkek çocukları birlikte deniz kıyısında gösteren fotoğrafta öğrencilerin yarı çıplak vaziyette bir arada tutulmaları ahlaki olmayıp toplumsal değer yargılarıyla uyuşmamaktadır.

KİTABIN ADI :KÛRDİ 5, KURMANCI

MEB YAYINLARI

TESPİT :

Sayfa 41 ve 47'deki sınıf ortamına ait resimler.

DEĞERLENDİRME :

Kız ve erkek çocuklar kasıtlı olarak sınıf ortamında hep yan yana oturtulmaktadır.

KİTABIN ADI :FEN VE TEKNOLOJİ 6. SINIF DERS KİTABI

PASİFİK YAYINLARI

TESPİT :

Ders kitabı sayfa 28'de dişi ve erkek üreme organları ana hatlarıyla değil çok ayrıntılı bir resimle verilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

Bu durum dersin işlenmesine mahal vermeyecek bir şekilde öğrencilerin dikkatini dağıtabilecek nitelikte-

dir. Kùltürümüz ve değerlerimizle bağdaşmayan böyle resimler yerine ana hatları gösteren çizimler verilmesi daha doğru olur.

**KİTABIN ADI : TEMEL DİNİ BİLGİLER (İSLAM,1)
ÖĞRETİM MATERYALİ**

MEB YAYINLARI

TESPİT 1 :

Sayfa 101’de 6. ünite de “İslam’a Göre Sorumluluklarımız” başlığının olduğu sayfada verilen iki kız çocuğu resmi.

DEğERLENDİRME :

Bu resimler değiştirilmelidir. Nitekim kazağını beline bağlamış şekildeki öğrenci profili kötü örneklilik teşkil edebilir.

TESPİT 2 :

Anne ve babaya sayęı konusu ile ilgili sayfa 110’da verilen görsel.

DEğERLENDİRME :

Verilen resim konuya pek uygun dūřmemektedir. Yanlarında bir bebek olsa da iki sevgili resmi gibi algılanmaktadır. Yař itibariyle biraz daha olgun ebeveyn ve daha büyük çocukla konuya uygun bir resim seęilmelidir.

**KİTABIN ADI :GÜZEL SANATLAR VE SPOR LİSELERİ
9.SINIF İNSAN ANATOMİSİ DERSİ**

TESPİT :

Sayfa 16, 79 ve 112’de bikinili bayan resimleri verilmiştir.

KİTABIN ADI : GÜZEL SANATLAR VE SPOR LİSELERİ
10. SINIF SPOR MASAJI

MEB YAYINLARI

TESPİT :

Sayfa 36, 66, 67 ve 119'daki görseller.

KİTABIN ADI : GÜZEL SANATLAR VE SPOR LİSELERİ
9.SINIF ÜÇ BOYUTLU
SANAT ATÖLYE DERSİ KİTABI

MEB YAYINLARI

TESPİT :

Sayfa 13, 26 ve 47'de verilen görseller

DEĞERLENDİRME :

Her üç kitapta bulunan görseller öğrencinin ahlaki gelişimine uygun olmayıp toplumun değer yargılarıyla uyuşmamaktadır.

KİTABIN ADI :DİL VE ANLATIM 9. SINIF

ADA MATBAACILIK YAYINCILIK

TESPİT 1 :Sayfa 16'da 1. Metin "KARADUT" adlı şiir, sayfa 21'deki "MEKTUP" ve sayfa 24'te "LEYLA" adlı şiir.

DEĞERLENDİRME :

İşlenen konular alttan alta gençlerdeki cinsel duyguları kabartıcı ve tahrik edici niteliktedir. Bunların yerine hayırda yarış, azimli çalışma ve kötü alışkanlıklardan korunma konularını içeren metinler ele alınabilir.

TESPİT 2 :

Sayfa 100'de, "Vurun Kahpeye" adlı eserden bir bölüme yer verilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

Bu eserin ismi öğrencinin zihin dünyasını olumsuz etkilemektedir.

KİTABIN ADI :DİL VE ANLATIM 10. SINIF

ÖĞÜN YAYINLARI

TESPİT :

Sayfa 82’de, “Eylül” adlı romanın özetinde: “Suat’ın kardeşi Hacer, akrabası olan Necip Bey’le gönül eğlendirmektedir. Hacer, evli ve eşi de onun için her şeyini verecek nitelikte bir eştir.” ifadelerine yer verilmektedir.

DEĞERLENDİRME :

Bu ifade öğrencinin zihin dünyasını olumsuz etkilemekte olup gayr-ı meşru ilişkilerin normal karşılanmasına yol açmaktadır.

KİTABIN ADI :PSİKOLOJİ

MEB YAYINLARI

TESPİT :

Sayfa 46’da ergenlik döneminde yaşanan kimlik bunalımına ait resim

DEĞERLENDİRME :

Verilen resim öğrencinin ahlaki gelişimini olumsuz etkileyici niteliktedir.

KİTABIN ADI :TÜRK EDEBİYATI 9.SINIF

EKOYAY EĞİTİM YAYINCILIK

TESPİT :

Sayfa 29’da “Elli Türk Romanı” başlığı altında “Aşk-ı Memnu” adlı roman hakkında bilgi verilmektedir.

DEĞERLENDİRME :

Yasak ve çarpık ilişkilerin konu edildiği böyle bir romanın edebiyat şaheseri olarak sunulması doğru değildir.

KİTABIN ADI :TÜRK EDEBİYATI 9. SINIF DERS KİTABI

FIRAT YAYINCILIK

TESPİT :

1. Ünite olan “Güzel Sanatlar ve Edebiyat” adlı ünitenin başlangıç kısmında, tamamen batıya özgü sanatsal faaliyetler olan “bale, opera, orkestra” ile ilgili fotoğraflara yer verilmiş, bu kavramlara görsellik kazandırılırken de yarı çıplak kadın resimlerine yer verilmiştir. İlginçtir ki, kitabın ileriki sayfalarında konuyla ilgisi olmamasına rağmen bu fotoğraflara tekrar tekrar yer verilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

Bize ait güzel sanatlar yokmuş gibi, özü itibarıyla batıya ait olan bu sanat faaliyetlerine öncelik verilmesi doğru değildir. Ayrıca kullanılan müstehcen içerikli bu fotoğraflarla daha gelişme çağında bulunan öğrencilerin zihnine adeta cinsellik yerleştirilmeye çalışılmıştır.

KİTABIN ADI :TÜRK EDEBİYATI 10. SINIF

FIRAT YAYINCILIK

TESPİT :

II. Ünite “Modern Dönem” anlatılırken Picasso’dan bir resme yer verilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

Seçilen resim üryan bir kadını çağrıştırmaktadır. Oysa aynı sanatçının yüzlerce resmi vardır ve sanatçının her resmi modern döneme örnek gösterilebilir. Böyle bir resmin seçilmesi ise öğrencilerin zihin dünyası üzerinde

olumsuz etki yapabilir.

KİTABIN ADI :TÜRK EDEBİYATI 11. SINIF

LİDER YAYINCILIK

TESPİT :

Sayfa 106'da "Aşk-ı Memnu" isimli eserden bazı bölümlere yer verilerek eserin özeti sunulmuştur. Ayrıca; IX. sayfada 11. sınıfta okutulması gereken kitaplar arasında Aşk-ı Memnu'ya da yer verilmiştir. Aynı şekilde sayfa 78'de HATIRLATMA bölümünde bu kitabın okunması gerektiği ve derste işleneceği vurgulanmaktadır. Sayfa 105'te Etkinlik bölümünde "Aşk-ı Memnu romanının edebiyat tarihimizdeki yerini araştırınız" denilmektedir.

DEĞERLENDİRME :

Bu romanda dönemin İstanbul sosyetesinde geçen ve hiçbir kanuna, örfü, adaba ve ahlaka uymayan çarpık ilişkiler anlatılmıştır. Bu romanı okuyan öğrencilerin, bu türden ilişkilerin normal olduğu zannına kapılmaları, telafisi mümkün olmayan sonuçlar doğurabilir. Türleri örnekleyen çok daha iyi eserler olmasına rağmen kitabı hazırlayanların yıllardır aynı metinlerde ısrar etmeleri kötü niyetten kaynaklanmaktadır.

KİTABIN ADI :TÜRK EDEBİYATI 12. SINIF

LİDER YAYINCILIK

TESPİT :

Kitabın 81. sayfasında yarı çıplak kadın resmine yer verilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

Karma eğitimin yapıldığı ülkemizde gelişme çağındaki çocukların ders kitaplarında, bu tür resimlere yer veril-

mesi normal ve kabul edilebilir değildir.

KİTABIN ADI :TÜRKÇE 4. SINIF DERS KİTABI

MEB YAYINLARI

TESPİT :

Sayfa: 68'deki parçada yer alan "Verimli tarlaları, yemyeşil söğütleri için ırmak'a dua ederdi." ve yine sayfa 60'ta yer alan "Çalışırsan, toprak verir cömerttir" ifadeleri.

DEĞERLENDİRME :

İnanç açısından bu tür ifadeler sakıncalıdır. Cansız ve şuursuz varlıklara böylesi ilahi vasıfların yüklenmesi çoğunun inanç dünyasında erozyona sebep olacaktır.

KİTABIN ADI :TEMEL DİNİ BİLGİLER 5

DOKU YAYINLARI

TESPİT :

Sayfa 15'te Enbiya suresi 22. ayetin meali: "Eğer yerde ve gökte başka tanrılar bulunsaydı..."; sayfa 16'da 9 numaralı dipnotla verilen Fatır suresi 3. ayet meali: "O'ndan başka tanrı yoktur"; sayfa 28'de verilen ayet meali: "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin. Sizin O'ndan başka tanrınız yoktur." şeklinde verilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

Tanrı yerine ilah kelimesi kullanılmalıdır. İlah kelimesi ayetlerin mefhumlarına daha uygundur.

KİTABIN ADI :İNGİLİZCE 8, ÖĞRENCİ DERS KİTABI

ATLANTİK YAYINLARI

TESPİT :

Sayfa 42'de geçen Atatürk'ün yaptığı reformlardan kılık kıyafet ve şapka kanunu ile ilgili diyalogda kullanılan

“Men wore “fez” instead of hats. Women wore religious based clothes like veils. The couldn’t wear modern clothes” ifadesi.

DEĞERLENDİRME :

Diyalogda, Atatürk’ün yaptığı reformlardan Kılık Kıyafet ve Şapka Kanunu’ndan önce nasıl giyindikleri sorusuna verilen cevapta; dini kıyafetler giydikleri ve bunun da modern olmadığı söylenerek dini kıyafetler tahkir edilmektedir. Bu ifade toplumumuzun ekseriyetini rencide etmekte ve tektipçiliği özendirilmektedir.

KİTABIN ADI: SOSYAL BİLGİLER 5. SINIF DERS KİTABI
HARF EĞİTİM YAYINCILIK

TESPİT :

Sayfa 47’de, “Osmanlı Devleti Dönemi’nde hukuk işleri, din kurallarına göre belirleniyordu. Bu kurallar, Türk halkının gereksinimlerini karşılamada yetersiz kalıyordu. 17 Şubat 1926 tarihinde kabul edilen Türk Medeni Kanunu’yla kadın ve erkek eşit haklara sahip oldu.” ifadesine yer verilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

Dini kuralların yetersiz olduğu iddiasıyla toplumsal hayatta dini hükümlerin uygulanamayacağına vurgu yapılmıştır. Oysa gerçekten yaşanan bir sıkıntı varsa da dini hükümlerin yetersizliğinden değil dini hükümlerin yeterince uygulanmamasından veya uygulayıcılarından kaynaklanmıştır. Çünkü bu dini hükümler, her toplumda ve her zamanda tüm ihtiyaçları karşılayacak mükemmelliktedir. Bu gün Müslüman halka dayatılan medeni hukukun toplumu nasıl felakete sürüklediği ise ortadadır.

KİTABIN ADI : FEN VE TEKNOLOJİ 6. SINIF DERS KİTABI

PASİFİK YAYINLARI

TESPİT :

Fen ve Teknoloji ders kitaplarında işlenen konular ve olaylar, sanki kendiliğinden oluyormuş gibi tamamen maddeci bir zihniyetle anlatılmaktadır.

DEĞERLENDİRME :

Yaratıcının ön planda olduğu bir anlatım şekliyle bu kitapların tekrar tanzim edilmesi; ülkesini, milletini seven, kültür ve medeniyetinden kopuk olmayan dindar bir neslin yetişmesi bağlamında çok daha etkili olacaktır.

KİTABIN ADI :DİL VE ANLATIM 9. SINIF

ADA MATBAACILIK YAYINCILIK

TESPİT :

Sayfa 17’de “Her türlü başarı sırrının, her çeşit kuvvetin, kudretin hakiki kaynağının, milletin kendisi olduğunun...” ve 158 ‘deki metinler.

DEĞERLENDİRME :

Allah’a mahsus olan kudret, yaratma vb. vasıflar başka varlıklara atfedilerek inançta tahribat yapılmaktadır.

KİTABIN ADI :FELSEFE DERS KİTABI

MEB YAYINLARI

TESPİT :

Sayfa 152’de Ateizm başlığı altında, “Ateizm çok yaygın olmasa da tarih öncesi dönemlerden akıp gelen ve Karl Marks, Leibniz, Feuerbach Nietzsche, Jean Paul Sartre gibi bazı filozoflarca da savunulan bir görüştür.” ifadelerine yer verilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

Ateizmin tarih öncesi dönemlerden beri var olduğu şeklindeki ifade doğru değildir. Nitekim hemen hemen 20. yüzyıla kadar bir yaratıcının varlığının inkâr edildiğine dair net bir bilgi yoktur. Aksi takdirde bu durum göz ardı edilerek Ateizmin ilk dönemlerden itibaren var olduğunu söylemek, inkârı normalleştirme ve yaygınlaştırma amacına hizmet eder.

KİTABIN ADI :TÜRK EDEBİYATI 12. SINIF

MEVSİM YAYINLARI

TESPİT :

Sayfa 22’de, “Fransız ihtilali ile kudret ve kuvvetini ilahi kaynaktan aldığı iddiasında olan “monarşi” yönetimi, yerini cumhuriyet yönetimine bırakmıştır. Cumhuriyet yönetimi siyasi iktidarını, dini ve ilahi kaynak yerine “ulus iradesine” dayanarak kurmuştur.” ifadesine yer verilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

Hıristiyanlıktaki bozuk dini kaynaklı kilise baskısına dayalı yönetim eleştirilirken tüm dini ve ilahi kaynaklı yönetimler değersizleştirilmektedir.

KİTABIN ADI :TÜRK EDEBİYATI 10. SINIF

FIRAT YAYINCILIK

TESPİT :

“Hayat Ağacı Efsanesi” isimli metnin başlangıç cümlesinde geçen ilk insan ifadesinden sonra parantez içerisinde “Herhalde Âdem” ifadesinin kullanılması.

DEĞERLENDİRME :

Bu ifade kullanılarak, adeta ilk insanın Hz. Âdem (a.s) olduğu düşüncesinde tereddüt olduğu anlatılmak isten-

miştir. Oysa yüce kitabımızda birçok ayette, bu konu net ifadelerle ortaya konmuştur. Metnin ismindeki “Efsane” kelimesiyle de bunun gerçek olmadığı, bir efsaneden ibaret olduğu düşüncesi körpe beyinlere işlenmeye çalışılmaktadır.

KİTABIN ADI :TÜRK EDEBİYATI 11. SINIF

LİDER YAYINCILIK

TESPİT :

Şinasi'nin “Şair Evlenmesi” adlı tiyatrosundaki tiplerden biri de 49. sayfada Yedinci Fıkra'da geçen din adamı rolündeki “Ebullaklaka”dır.

DEĞERLENDİRME :

Yazarın, din adamı sıfatını taşıyan birine bu ismi uygun bulması başlı başına bir sorunsu; bu sıfatı taşıyan birini, bozuk karakterli, düzenbaz, çıkarıcı biri olarak göstermesi daha büyük bir sorundur. Söz konusu metni kitaba alarak din adamlarını böyleymiş gibi göstermek, iyi niyetle izahı mümkün olmayan bir durumdur. Açıkça din düşmanlığı yapılmaktadır.

2. IRKÇILIK İLE İLGİLİ HUSUSLAR

KİTABIN ADI :TÜRKÇE 5. SINIF DERS KİTABI

TESPİT :

Sayfa 25'te, "Belirli Gün ve Haftalar" bölümünde, "Tarihe sığmayan şanlar Türk'ündür. Ölümünden korkmayan canlar Türk'ündür. Bayrağa renk veren kanlar Türk'ündür." ifadelerine yer verilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

Bu ifadeler ırkçılığa meyyal ifadelerdir. Ayrıca vatan için kanını döken Türk olmayan unsurlar göz ardı edilerek haksız bir tutum sergilenmektedir.

KİTABIN ADI :MÜZİK 7, ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTABI

MEB YAYINLARI

TESPİT :

Sayfa 21'de Onuncu Yıl Marşı'nda geçen, "Türk'üz bütün başlardan üstün olan başlarız." ibaresi.

DEĞERLENDİRME :

Bu ibare ırkçılık ifade etmektedir ve günümüzde tehlikeli şekilde tırmanışa geçen bu tarz ifadelerden şiddetle kaçınılması gerekmektedir.

KİTABIN ADI :DİL VE ANLATIM 9. SINIF

ADA MATBAACILIK YAYINCILIK

TESPİT 1 :

Sayfa 28'de 1. metin ve sayfa 42'de 6. metin

DEĞERLENDİRME :

Türk Milleti ve Türk Dili ile ilgili kullanılan ırkçı ifadeler farklı etnik gruplara mensup vatandaşlarda karşı tepki oluşturabilecek ve kardeşliği zedeleyecek niteliktedir.

TESPİT 2 :

Sayfa 34'te "Dillerin sınıflandırılması"

DEĞERLENDİRME :

Dillerin sınıflandırılmasında, Kürtçe diline de yer verilmesi gerekirdi.

KİTABIN ADI :DİL VE ANLATIM 11. SINIF

YILDIRIM YAYINLARI

TESPİT 1 :

Sayfa 28'deki metinde: "Kadir kuvvet, yaratıcı kuvvet, yapan ve esirgeyen kuvvet sevgidir." ifadesi geçmektedir.

DEĞERLENDİRME :

Allah'a ait vasıfların "sevgi"ye atfedilmesi dinen uygun değildir.

TESPİT 2 :

Sayfa 48: "Vatan ne Türkiye'dir Türklere, ne Türkistan. Vatan büyük ve müebbet bir ülkedir: Turan!" Bu şiir, edebiyatımıza çağ değiştiriyordu. Ümmet devrinden millet devrine onunla girdik." şeklindeki ifadeler.

DEĞERLENDİRME :

Ümmetçiliği eleştiren ve milliyetçiliği ön plana çıkaran bu ifadeler yer verilmemelidir.

KİTABIN ADI :DİL VE ANLATIM 12. SINIF DERS KİTABI*PAŞA YAYINCILIK***TESPİT :**

Sayfa 76'da, "Türk toprağı! Sen, seni seven Türk milletinin mezarı değilsin. Türk milleti için yaratıcılığını göster. Dünya yüzünde ondan daha büyük, ondan daha eski, ondan daha temiz bir millet yoktur ve bütün insanlık tarihinde görülmemiştir..."

DEĞERLENDİRME :

Bu ifadeler tam anlamıyla ırkçılık içermektedir.

3. KEMALİZM VE RESMİ İDEOLOJİ İLE İLGİLİ HUSUSLAR

KİTABIN ADI :TÜRKÇE 3. SINIF 1. KİTAP

ÖZGÜN YAYINEVİ

TESPİT :

Sayfa 27 :(Atatürk) “Bütün nimetlerini sunmuş bize” ifadesi

KİTABIN ADI :MÜZİK 2. SINIF DERS KİTABI

MEB YAYINLARI

TESPİT :

Sayfa 75’te, “Yurdumu kurtaran, Türklüğe güç katan Özgürlüğü yaratansın” ifadesi.

KİTABIN ADI :MÜZİK 4. SINIF DERS KİTABI

MEB YAYINLARI

TESPİT :

Sayfa 70’te, “Türkü ölümden odur kurtaran, odur yenisinden Türklüğü kuran... Ulusu, yurdu odur yaratan” ifadelerine yer verilmektedir.

DEĞERLENDİRME :

Her üç kitapta aşırı yüceltici ifadelerle Atatürk’e neredeyse ulûhiyet isnat edilmektedir. Bu doğru bir yaklaşım değildir.

KİTABIN ADI : HAYAT BİLGİSİ 2, DERS KİTABI VE

ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTABI-2. KİTAP

MEB YAYINLARI

TESPİT :

Öğrenci Çalışma Kitabı sayfa 89’da “Atatürk Önderliğinde Kazandıklarımız” başlığı altında; seçme ve seçilme

hakkı, öğrenim görme ve eğitim hakkı ve seyahat etme hürriyeti verilmiştir.

**KİTABIN ADI : HAYAT BİLGİSİ 3, DERS KİTABI VE
ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTABI-2**

KOZA YAYIN DAĞITIM

TESPİT :

Ders Kitabı 71. sayfada, “Sahip olduğumuz aşağıdaki hak ve hürriyetler Atatürk’ün önderliğinde kazanılmıştır” denilerek şu hak ve hürriyetler sayılmıştır: “Öğrenim görme, seçme ve seçilme, kadınların çalışması, yargılama, düşünce ve inanç.”

DEĞERLENDİRME :

Her iki kitapta işlenen bu ifade doğru değildir. Çünkü Atatürk’ten önce de öğrenim görme, yargılama, düşünce ve inanç hak ve hürriyetleri vardı. Hatta seçme ve seçilme hakkı da önceden vardı; Ancak kitapta veriliş şekliyle sanki bu haklar daha önce yoktu ve tamamen Atatürk tarafından verildi şeklinde yanlış bir algı oluşturulmak istenmiştir.

**KİTABIN ADI : HAYAT BİLGİSİ 3, DERS KİTABI VE
ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTABI-1**

KOZA YAYIN DAĞITIM

TESPİT :

“Belirli Gün ve Haftalar” bölümünde sayfa 120’de Atatürk isimli şiirde geçen “Ulus yurdu odur yaratan” ibaresi.

DEĞERLENDİRME :

Bu ifadelerin kullanımı aşırı yüceltici olmakla beraber yaratıcılık vasfının bir şahsa verilmesi dinen uygun değildir.

KİTABIN ADI :TÜRKÇE 7, DERS KİTABI

CEM VEB OFSET YAYINCILIK

TESPİT :

Sayfa 22’de “Her imrenilen faziletin, her yüksekte tutulan idealin yaratıcısı, karanlığa düşmüş ümitlerin meşalesi Atatürk’tür.” ifadesine yer verilmiştir.

KİTABIN ADI :TÜRKÇE 8, DERS KİTABI

MEB YAYINLARI

TESPİT :

Sayfa 33’te geçen Falih Rıfkı ATAY’dan alıntı yapılan serbest okuma metninde, “Gazi, yaratıcı bir enerji kaynağı. Yeryüzünde kara topraktan, yeşil ottan, taştan ve tuzlu sudan başka ne varsa hepsi böyle yaratıcıların eseri değil midir? Hava, su ve toprağın içindeki büyük kuvvet esrarlarını onlar sezip buldukları ve maddeleştirdikleri gibi insanın kanı, kemiği ve siniri içindeki kuvvet esrarlarını yine onların gözleri görür, kafaları bulur, karar ve filleri hakikatleştirir. Onlarsız aradığımızı bulamazdık. İstedimize ulaşamazdık. Yaptığımızı yapamazdık. Gazi’yi bilmek insanın insanlığına vücut veren yaratıcılardan birinin hayat ve eserini öğrenmek demektir.” ifadelerine yer verilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

Her iki kitapta işlenen bu ifadeler Atatürk’ü aşırı yüceltilerek ilahlaştırılmaktadır.

KİTABIN ADI :TÜRKÇE 8, DERS KİTABI

YILDIRIM YAYINLARI

TESPİT 1 :

Sayfa 30’da İbrahim MİNNETOĞLU’na ait “Atatürk” adlı şiirin; “Hepsi de özdü, türeydi; Kafesin kırılması, peçe-

nin atılması, Hepsi de Türk'e yakışan şeylerdi." mısralarına yer verilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

Şiirdeki bu mısralarla peçeli kadınlar kafese konulmuş bireyler olarak yansıtılmakta ve peçenin Türklere yakışmadığı vurgulanmaktadır. Bu tarz ifadelerle inancından ötürü peçe takanların tahkir edilmesi kabul edilebilir bir durum değildir.

TESPİT 2 :

Sayfa 33'te verilen okuma parçasına, "Kadere Meydan Okuyan Adam" isminin verilmesi ve yine metin içinde sayfa 35'te benzer şekilde "Kadere meydan okumuş adamsın" ibaresinin kullanılması.

DEĞERLENDİRME :

Bu tabiri kullanmak iman esaslarından biri olan "Kadere İmanı" tahfif etmektir.

KİTABIN ADI :TÜRKÇE 8, ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTABI

YILDIRIM YAYINLARI

TESPİT :

Sayfa 60'ta Atatürk'e ait: "Mümkün müdür ki bir insan topluluğunun yarısı topraklara zincirlerle bağlı kaldıkça, diğer bölümü gökyüzüne yükselebilir. Şüphe yok, gelişmenin adımları dediğim gibi iki cins tarafından beraber, arkadaşça atılmalı ve gelişme ve yenilik alanında birlikte, kesin bir tavır alınmalıdır. Ancak böyle olursa inkılâp başarılı olacaktır." sözü verilerek, "Böylelikle Türk tarihinde ilk defa, Türk eğitim sistemine karma eğitim bir ilke olarak girmiş ve yerleşmiştir." denilmiş ve ardından "Karma eğitim nedir ve niçin gereklidir?" sorusu sorulmuştur.

DEĞERLENDİRME :

Eğitim sistemimizin belki de en önde gelen sorunlarından biri olan karma eğitim sisteminin, en uygun sistem olarak sunulması kabul edilemez. Aksine, karma eğitim sistemi psikolojik ve biyolojik açıdan kız ve erkeklerin fıtrat farklılıklarından dolayı problemler oluşturmuş, eğitim verimini düşürmüştür. Kız-erkek öğrencilerinin ilgi alanlarının, amaçlarının, duygusallıklarının farklılığı nedeniyle aynı çatı altında eğitim görmeleri gelişimlerini ve başarılarını olumsuz etkilemektedir. Yapılan araştırmalarda karma eğitimin uygulanmadığı okullarda başarı seviyesinin daha yüksek olduğu gözlenmiştir. Bu nedenle karma eğitime son verilmeli ve bu sistemi, olumlu sonuçlar doğurmuş gibi göstermekten vazgeçilmelidir. Karma eğitim olmadan kız çocuklarının eğitimi olmazmış gibi bir algı oluşturmak da iyi niyetli bir yaklaşım değildir. Aksine iyi ve daha yaygın bir eğitim için zorunlu karma eğitimden vazgeçilmelidir.

KİTABIN ADI : İNKILÂP TARİHİ VE

ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ 8. SINIF

MEB YAYINLARI

TESPİT 1 :

Sayfa 33'te "Milli Varlığa Düşman Cemiyetler" başlığı altında verilen cemiyetler.

DEĞERLENDİRME :

Farklı yöntemler benimsedikleri için "İslam Teali Cemiyeti", "Sulh ve Selameti Osmaniye" gibi bazı cemiyetlerin millete düşman olarak gösterilmesi doğru bir yaklaşım değildir.

TESPİT 2 :

Sayfa 61’de, Atatürk’ün Maarif Kongresi’nde yaptığı :“Yeterli şartlar ve araçlara sahip oluncaya kadar geçecek savaş günlerinde bile dikkatlice hazırlanmış bir Millî Eğitim programı oluşturmaya ve var olan eğitim teşkilatımızı bugünden daha yararlı bir faaliyetle çalıştıracak ilkeleri hazırlamaya zaman ayırmalı ve çalışmalıyız. Bir Millî Eğitim programından söz ederken eski devrin saçma sapan ve yaratılış özelliklerimizle hiç de ilgisi olmayan yabancı düşüncelerden, Doğu’dan ve Batı’dan gelebilen etkilerden uzak, millî ve tarihî karakterimize uyan bir kültürden söz ediyorum.” şeklindeki konuşmasına yer verilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

“Doğu” denilerek “Doğu medeniyetine” yani İslam medeniyetine dolaylı da olsa olumsuz anlamların yüklenmesi doğru değildir.

TESPİT 3 :

Sayfa 85’te, “Türkiye ile İngiltere arasında sınırı belirlemek üzere görüşmeler başlayacağı dönemde doğu ille-
rimizde inkılâplara karşı olanlarca bir isyan çıktı. Şeyh Sait’in önderliğini yaptığı isyanı İngiltere de gizlice destekledi.” ifadesine yer verilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

Bu ifadelere yer verilerek Şeyh Said’in İngiliz ajanı olduğu veya İngiltere’nin kışkırtmasıyla ayaklanma çıkardığı şeklinde bir algı oluşturulmaya çalışılmaktadır. Oysa Şeyh Said’in, dayatmalar karşısında “Din elden gidiyor” kaygısıyla böyle bir girişimde bulunduğu ve İngiltere ile bir bağlantısının olmadığı bilinen bir gerçektir.

TESPİT 4 :

Sayfa 90'da, "Büyük Türk milleti bilgisizlikten, az emekle kısa yoldan ancak; kendi güzel ve asil diline kolay uyan bir araçla kurtulabilir." ifadesine yer verilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

Atatürk'ün yukarıdaki ifadesinde Arap alfabesinin bilgisizlik sebebi olduğu anlamı çıkmaktadır. Oysaki dünyadaki en zor alfabelerden biri Japon alfabesi olmasına rağmen bu durum Japonya'nın ilerlemesinde herhangi bir engel teşkil etmemiştir. Ayrıca unutulmamalıdır ki Osmanlı Devleti her yönden dünyanın en saygın devleti konumunda iken Arap alfabesini kullanıyordu. Dolayısıyla bu iddianın doğru olması mümkün değildir. Bu durumda alfabe değiştirilmesinin altında başka sebepleri olduğu aşikârdır.

TESPİT 5 :

Sayfa 102'de, "Osmanlı toplumunda tekke ve zaviyeler; tarikatların zikir, ibadet ve öğretim yeri idi. Bu din kurumları zamanla birer miskinlik ve tembellik yuvası, halkın duygu ve inançlarının sömürüldüğü yerler hâline gelmişlerdi. Türk toplumunun dinî duygularını istismar eden grupların etkinliğini kırmak için onların çağ dışı gericilik yuvası olan güç kaynaklarını etkisiz hâle getirmek gerekiyordu. Atatürk'ün dediği gibi, 'Türkiye Cumhuriyeti şeyhler, dervişler ve müritler memleketi olamaz'dı.' İfadelerine yer verilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

Tekke ve zaviyelerin çağ dışı ve gericilik yuvası olarak nitelendirilmesi kesinlikle kabul edilebilir bir durum değildir. Oysa bu mekânlar, ilim ve irfanla; toplumun kaynaşmasına, her topluluğun hakkının gözetilmesine ve

erdemli bir toplumun oluşmasına öncülük etmişlerdir.

TESPİT 6 :

Sayfa 103'te, "II. Mahmut zamanında bir yenilik olarak gelen fes, bir süre sonra eski usulün temsili hâline gelmişti. Atatürk; Batılıların, fesi ilkel ve gülünç bulduklarını biliyordu. Bir süredir bu konu onu düşündürüyordu. Fesi kaldırmalı, yerine bütün uygar milletlerin giydiği şapkeyi kullanmalıydı. Böylece geri kalmışlığın bir simgesi de ortadan kaldırılmış olacaktı."

DEĞERLENDİRME :

Fesin bir geri kalmışlık simgesi, şapkanın da uygarlık göstergesi olarak sunulmasının akli ve mantıki hiçbir izahı yoktur.

KİTABIN ADI :FEN VE TEKNOLOJİ 6. SINIF DERS KİTABI
PASİFİK YAYINLARI

TESPİT :

Fen ve Teknoloji ders kitaplarının genelinde, konunun sonunda veya aralarda hâlihazırda işlenen konu ile pek bir ilgi ve bağ kurulması mümkün olmayacak şekilde Mustafa Kemal'in sözlerine yer verilmektedir.

DEĞERLENDİRME :

Atatürk'ün ilgili ilgisiz her konuya alet edilmeye çalışılması yaklaşımından vazgeçilmelidir.

KİTABIN ADI : İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ
MEB YAYINLARI

TESPİT 1 :

Sayfa 9'da, "Fransa seyahatine Mustafa Kemal'le birlikte Binbaşı Selahattin ve Fethi Bey de katılır. Bu onun Batı

Avrupa ile ilk temasıdır. Tatsızlık daha yolda başlar. Fesli Selahattin Bey, yolda alay konusu olur. Manevralar esnasında yabancı ataşelerden bir Albay Mustafa Kemal'in mesleki görüşlerine katılmakla beraber, onun başını göstererek "Ne diye bu tuhaf başlığı giyersiniz, başınızda bu oldukça kafanıza kimse itibar etmez." der. Bu olaylar onun üzerinde kalıcı bir etki bırakır. Mevcut kılık ve kıyafetle Türklerin uygar dünyada ciddiye alınmadığına kanaat getirir. Olay 15 yıl sonra Şapka İnkılabı uygulamasına yol açacaktır." (Abdurrahman Çaycı, Gazi Mustafa Kemal, Hayatı ve Eseri) bilgisine yer verilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

Akla gelen soru şu: Sözde, görüntü olarak tuhaf karşılanan fes ile uygar dünyada ciddiye alınan şapka arasında ne kadar fark var ve fes giyilmiş kafaya itibar edilmeyip şapka giyilmiş kafaya itibar edilmesini gerektiren sebepler nelerdir?

TESPİT 2 :

Sayfa 83'te, "Evlenme, boşanma ve miras haklarını belirleyen aile hukukuna denir. Medeni hukukla ilgili işlemler Osmanlı döneminde İslam hukuk sistemine göre çözümlenmekteydi. Osmanlı Medeni Kanunu, Ahmet Cevdet Paşa başkanlığında oluşturulan "Mecelle" denen kanun ile geliştirildi ve sistemli hâle getirildi. Bu kanun İslam hukuk sistemi ve günün ihtiyaçları göz önüne alınarak hazırlanmıştı. 17 Şubat 1926'da İsviçre Medeni Kanunu Türk toplumunun ihtiyaçlarına göre düzenlenerek mecliste kabul edildi." ifadesine yer verilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

Bu ifadelerle İslam hukuk sisteminin ihtiyaçlara cevap

vermede yetersiz kaldığı ve bu yüzden yeni hukuk kurallarına ihtiyaç duyulduğu izlenimi verilerek İslam Dininin tüm zaman ve mekânlara şamil bir din olduğu inancı ortadan kaldırılmaya çalışılmaktadır.

TESPİT 3 :

Sayfa 124'te, "Bilirsiniz ki dünyada her milletin varlığı, değeri, özgürlük ve bağımsızlık hakkı, sahip olduğu ve yapacağı uygar eserlerle orantılıdır. Uygar eser meydana getirmek yeteneğinden mahrum olan milletler, özgürlük ve bağımsızlıklarından soyunmaya mahkûmdurlar. Uygarlık yolunda yürümek ve başarılı olmak yaşamın şartıdır. Bu yol üzerinde ileri değil, geriye bakmak bilgisizliği ve dikkatsizliği gösterenler, genel uygarlığın coşkun seli altında boğulmaya mahkûmdurlar." ifadesine yer verilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

Atatürk'e ait bu ifadeye geçen "Bu yol üzerinde ileri değil, geriye bakma bilgisizliği ve dikkatsizliği gösterenler" sözünde bilgisizlik ve dikkatsizlik olarak nitelendirilen geriye bakış İslam Tarihi'ne bakıştır. Yoksa Atatürk, Türk tarihinin derin ve köklü olduğunu bildirmiş ve bunun için de Türk Tarih Kurumu'nu kurdu muştur. Dolayısıyla kastedilen İslam tarihidir. İslam tarihine yönelik bu nitelendirme ve tanımlamaların artık herhangi bir inandırıcılığı kalmamıştır. Bunlar bütün metinlerden çıkarılmalıdır.

TESPİT 4 :

Sayfa 127'de, "Ben, manevi miras olarak hiçbir donmuş, kalıplaşmış düstur bırakmıyorum. Benim manevi mirasım ilim ve akıldır. Zaman süratle dönüyor... Böyle bir dünyada asla değişmeyecek hükümler getirildiğini iddia etmek, aklın ve ilmin gelişimini inkâr etmek olur." ifade-

sine yer verilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

Atatürk'e ait bu ifadeler İslam dininin, kıyamete kadar asla değişmeyecek hükümlerine bir reddiye niteliği taşımaktadır.

TESPİT 5 :

Sayfa 129'da "Türk kendi ruhunu, benliğini, hayatını unutmuş; nereden geldiği belirsiz birtakım reislerin şuur-suz vasıtası olmuştur. Türk milleti kendi benliğini, kendi dimağını, kendi ruhunu unuttur gibi olmuş ve varlığıyla herhangi bir amaca, sonucu aşağılık ve esaret olan fisebilillah köle olmaya, hakir bir hedefe sürüklenmiştir. Millet sefaletlere ve mahkûmiyetlere uğramaktan kendini kurtaramadı." ifadesine yer verilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

Atatürk'e ait bu ifadede (Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, C II, s. 204) yer alan "fisebilillah" kelimesi Arapça "Allah yolunda" anlamına gelmektedir. Dolayısıyla cümle şu anlama gelmektedir: 'Türk milleti kendi benliğini, kendi dimağını, kendi ruhunu unuttur gibi olmuş ve varlığıyla herhangi bir amaca, sonucu aşağılık ve esaret olan Allah yolunda köle olmaya, hakir bir hedefe sürüklenmiştir.' Dolayısıyla verilmek istenen mesaj kabulü kesinlikle mümkün olmayan şu yargıları içermektedir:

- 1 . Allah yolunda olmak Türk milletinin kendi benliğini, zihnini ve ruhunu unutmasının sonucudur.
- 2 . Allah yolunda olmak sıradan herhangi bir amaçtır.
- 3 . Allah yolunda köle olmak, sonucu aşağılık ve esaret olan hakir bir hedefdir.

Ayrıca ifadenin baş kısmında geçen "Nereden geldiği be-

lirsiz birtakım reislerin” ibaresi ile kastedilen liderler kimlerdir? Bu ifadeyle kastedilen ya İslam büyükleri veya pa-dışahlardır. Her iki halde de bu ifadeler kabul edilemez.

TESPİT 6 :

Sayfa 130’da, “Bir Millî Eğitim programından bahse-derken eski devrin hurafelerinden ve doğuştan mevcut özelliklerimizle hiç de ilgisi olmayan yabancı fikirler-den, Doğu’dan ve Batı’dan gelebilen bütün tesirlerden tamamen uzak, millî ve tarihî karakterimizle orantılı bir kültür kastediyorum. Çünkü millî dehamızın tam geliş-mesi, ancak böyle bir kültür ile temin olunabilir. Geliş-güzel bir yabancı kültür, şimdiye kadar takip olunan yabancı kültürlerin yıkıcı neticelerini tekrar ettirebilir. Kültür, zeminle orantılıdır. O zemin, milletin karakteri-dir.” ifadesine yer verilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

Bu ifadeler ve resmi tarih tezleri göz önünde bulundu-rulduğunda hurafe ile İslam dini, takip edilen yabancı kültürler ifadesinden de İslam kültür ve medeniyetinin kastedildiği anlaşılmaktadır. İnandırıcılığı kalmamış ve gerçekleri yansıtmayan bu basmakalıp ifadelerden kaçınılması artık bir zaruret haline gelmiştir.

TESPİT 7 :

Sayfa 131’de, “Din bir vicdan meselesidir. Herkes vic-danının emrine uymakta serbesttir. Biz dine saygı göste-ririz. Düşünceye karşı değiliz.” ifadesi ve yine s.136’da “Türkiye Cumhuriyeti’nin resmî dini yoktur. Devlet ida-resinde bütün kanunlar, nizamlar ilmin çağdaş mede-niyete temin ettiği esas ve şekillere, dünya ihtiyaçlarına göre yapılıp ve tatbik edilir. Din olgusu vicdani olduğun-

dan, Cumhuriyet, dinî fikirleri devlet ve dünya işlerinden ve siyasetten ayrı tutmayı benimsemiştir.” ifadesine yer verilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

Atatürk’e ait bu ifadelerde dinin devlet ve dünya işlerinden ve siyasetten ayrı tutulması gerektiği, sadece vicdani bir mesele olduğu için dinin vicdanlarda hapsedilmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Dinin kendi öz kaynaklarında ise dinin hem dünya hem ahireti kapsadığı ifade edilmektedir. Yani din ile dünyayı birbirinden ayırmak mümkün değildir. Dolayısıyla başkalarının değil de dinin kendisini nasıl tanımladığı esasına göre dini tanımlamak, hem usul hem de esas yönünden gerekli olan bir husustur.

TESPİT 8 :

Kitap, 212 sayfadan oluşmaktadır (sözlük vb. hariç). Kitapta 182 yerde Mustafa Kemal’in hem resmi hem de konuyla ilgili sözleri yer almaktadır. Dolayısıyla kitabın hemen hemen tüm sayfalarında Mustafa Kemal’in resmini ve sözünü görmek mümkündür.

DEĞERLENDİRME :

Bu durum, kitabı bilimsel bir kitap olmaktan çıkarıp kitaba ideolojik ve sadece Mustafa Kemal’in resim ve sözlerinin yer aldığı bir kitap görüntüsü vermektedir.

TESPİT 9 :

İnkılâplar ve diğer konular anlatılırken sadece Mustafa Kemal’in ve taraftarlarının görüşlerine yer verilmiştir. İnkılâpları benimsemeyenlerin veya diğer konularda ayrı düşünen büyüklerin görüşlerine kitapta hiç yer verilmemiştir.

DEĞERLENDİRME :

Bu durum hem kitabın objektifliğini zedelemekte hem de kitabı ideolojik kılmaktadır. Oysa objektiflik ve adil olmak açısından, konuyla ilgili tüm tarafların gerekçe ve görüşlerine de kitapta yer verilmesi gerekmektedir. Örneğin iç isyanlar işlenirken hangi isyanın hangi amaç ve gerekçeyle çıktığı, bizzat isyanı başlatanların ağzından da aktarılması gerekir.

Aynı zamanda isyanlar bastırılırken isyanların ne şekilde bastırıldığı, her iki tarafta meydana gelen kayıp ve zararları detaylıca arşivlerdeki belgelerden alarak ders kitabına koymak gerekir.

TESPİT 10 :

Konular işlenirken konuları desteklemek amacıyla sadece Mustafa Kemal'in söz ve resimlerine yer verilmektedir.

DEĞERLENDİRME :

Oysa bunun yanında millete mal olmuş büyüklere ve konuyla ilgili sözlerine de yer verilmesi gerekir. Örneğin; Kurtuluş savaşında emeği geçen Kazım Karabekir, M. Akif Ersoy, Said Nursi vb. karakterlerin Kurtuluş Savaşı'ndaki emek ve çalışmalarına daha geniş yer verilmelidir. Hatta her bölge ve şehirdeki yerel direnişlere ve liderlerine genişçe yer verilmeli, yaşanan ve dini motifli kahramanlıklar (Sütçü İmam vb.) daha fazla işlenmelidir.

TESPİT 11 :

Kitabın 97. sayfasında tekke ve zaviyelerin kapatılması işlenirken tekke ve zaviyelerin Selçuklu ve Osmanlı dönemlerindeki olumlu faaliyetlerinden ve son dönemlerdeki bozulmaları nedeniyle Mustafa Kemal tarafından kapatılmak istendiği belirtildikten sonra: "Mustafa

Kemal'in isteği doğrultusunda TBMM, 30 Kasım 1925 tarihinde aldığı bir kararla tekke ve zaviyeleri kapattı." denilmektedir.

DEĞERLENDİRME :

Bu anlatımlardan iki Şey anlaşılmaktadır:

1-TBMM, kendi özđür iradesiyle konuları ele alıp değerlendirmekten ziyade Mustafa Kemal'in istekleri doğrultusunda kanunlar çıkarmıŐtır.

2-Yeni kanunlarla kapatılan tekke, zaviye, medrese vb. kurumların, geçmişte topluma çok yararlı hizmetlerinin olduğu dile getirilmekte, son dönemlerdeki bozulmalarından ötürü kapatılmaya gidildiği anlatılmaktadır. Oysa özünde iyilik olan bir kurum, sonradan bozulduğunda aslolan onu kapatmak değil, eski yararlı dönemine, asli fonksiyonuna ulaŐtırmak için çabalamaktır. O günün Őartlarında bu mümkün olmadıysa da bugün bu mümkündür ve bu minvalde kanunlar çıkarılmalıdır. Ders kitabı da bu anlayıŐ doğrultusunda güncellenmelidir.

KİTABIN ADI :DİL VE ANLATIM 11. SINIF

YILDIRIM YAYINLARI

TESPİT :

Sayfa 121:"Efendiler ve ey millet, iyi biliniz ki Türkiye cumhuriyeti Şeyhler, dervıŐler, müritler, mensuplar memleketi olamaz. En doğru, en hakiki tarikat, tarikat-ı medeniyedir."

DEĞERLENDİRME :

Tarikatların adeta düşman yetiŐtirdiđi izlenimini veren bu ifadede İslam leminin iftiharını olmuş birçok Şeyh, lim ve dervıŐ töhmet altında bırakılmaktadır.

KİTABIN ADI :TARİH 10. SINIF DERS KİTABI

MEB YAYINLARI

TESPİT :

Sayfa 221’de Atatürk’e ait, “Biz ilhamlarımızı gökten ve gaipten değil, doğrudan doğruya hayattan almış bulunuyoruz. Bizim yolumuzu çizen, içinde yaşadığımız yurt, bağrından çıktığımız Türk milleti ve bir de milletler tarihinin bin bir facia ve ıstırap kaydeden yapraklarından çıkardığımız sonuçlarıdır.” sözüne yer verilmiştir.

DEĞERLENDİRME :

Bu ifade, “Bizim yolumuzu gökten inmiş kitaplar belirlemez, böyle gaybi bilgiler bize rehber olamaz” anlamına gelmektedir ki, burada açıkça sadece İslamiyet değil bütün dinlere karşı bir tavır söz konusudur.

Ders kitaplarında; baskı kalitesi, görsel öğelerin zenginliği, her kazanım için çeşitli etkinlik, okuma metni ve örnekler yer verilmesi gibi takdir edilecek birçok güzellik de mevcuttur. Bununla birlikte bu kitapların belli bir ideoloji yerine pedagojiyi esas alması, inanç ve değerlerimiz doğrultusunda topluma faydalı bireyler yetiştirebilmesi için eğitim komisyonumuzca tespit edilen olumsuz içeriklerin düzeltilmesi ve aşağıdaki önerilerimizin dikkate alınması gerekmektedir:

1. Kitapların içeriği toplumsal gerçeklikten kopuk olmamalıdır.
2. Kitapların hazırlanmasında ciddi anlamda bir zihniyet değişikliği gerekmektedir. Ders kitapları ideolojik ve dayatmacı içeriklerden arındırılmalı, materyalist fikriyatlar terk edilmelidir. Teknik anlamda ilerleyen çağa ayak uydurmakla beraber değerler eğitimi ile maneviyat da unutulmamalı, kitaplar ahlaki ve manevi gelişimi artıracak her türlü materyalle

- desteklenmelidir.
3. Bir millete veya bir orduya ait başarıların tek bir şahsa mal edilmesi şeklinde insaf ölçülerinin aşıldığı yaklaşımlardan kaçınılmalıdır.
 4. Ders kitapları ayrıştırıcı öğelerden arındırılıp ihtiyaç duyduğumuz birliktelik ruhunu geliştirecek içeriklerle zenginleştirilmelidir.
 5. Kadın ve kız öğrenci kıyafetleri toplumun kültürü ve değer yargılarını yansıtacak şekilde olmalı, ötekileştirici bir yöneme başvurulmamalıdır. Müslüman halkın giyimi, kuşamı ve yaşam tarzı göz önünde bulundurulmalı, resimlerle tek tip insan modeli teşvik edilmemelidir.
 6. Kız-erkek arası gayr-ı ahlaki ilişkileri teşvik mahiyetinde resimlere ders kitaplarında yer verilmemelidir.
 7. Halkı Müslüman olan ülkemizde İslami değerleri teşvik eden obje ve örneklerin bu kitaplarda yer alması, kanaatimizce önemle değerlendirilip düzeltilmesi gereken hususlardır.

II. İDARI SORUNLAR

1. HAFTALIK DERS SAATLERİ

Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda 35-37 saati bulan haftalık ders saatleri fazla olduğu için bu yoğunluk öğrencide öğrenme güçlüğüne yol açıp okula karşı isteksizlik uyandırmaktadır. Özellikle okullarda açılması planlanan kurslar da göz önüne alındığında eğitimde dengeyi yakalamak adına ideal haftalık ders saatinin 30 olarak belirlenmesi gerekmektedir.

2. SEÇMELİ DERSLER

Okullarda seçmeli olarak verilen pek çok dersin uzman

öğreticisi veya ders materyali bulunmamaktadır. Hatta bazı derslerin kitabı dahi bulunmamaktadır. Astronomi, Uluslar Arası İlişkiler, Sanat Tarihi, İşletme gibi dersler, ismi var cismi yok cinsinden dersler olarak eğitim müfredatında yer almaktadır. Bu türden seçmeli derslerin çoğu, büyük ölçüde boş veya verimsiz geçmektedir. Bu dersler kaldırılırsa haftalık ders saati yükü de kendiliğinden hafifleyecektir. Ders saatlerinin düşürülmesi yolu tercih edilmese bile diğer derslerin haftalık ders saatleri artırılarak daha çok fayda sağlanmış olur.

3. EK DERS KARŞILIĞI YAPILAN GÖREVLENDİRMELER

Her yıl yapılan öğretmen atamalarına rağmen Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda hala yüz binin üzerinde öğretmen açığı bulunmaktadır. Bu öğretmen açığı, ücretli öğretmen uygulaması ile çoğu zaman yeterliği olmayan öğretmenlerin istihdam edilmesiyle liyakatten uzak, kayırmacı ve geçici yöntemlerle kapatılmaya çalışılmaktadır.

Ek ders karşılığı çalıştırılan öğretmenler konusu, ivedilikle çözülmesi gereken sorunlardan biridir. Çünkü bu öğretmenler, atanıncaya kadar bir ay veya daha fazla bir süre dersler boş geçmektedir. Formasyon ve yeterliklerinin olmayışının yanı sıra bu statüdeki öğretmenler, KPSS'ye daha iyi hazırlanmak adına genelde ikinci yarıyılıda görevi bıraktıkları için dersler boş geçmektedir. Görevi bırakan öğretmenin yerine bir süre sonra yenisi atansa bile özellikle çocuklarda önemli olumsuz psikolojik etkiler görülebilmektedir. Eğitimin kalitesini düşüren bu sorunun çözüm yolu da ihtiyaç duyulan sayıda öğretmenin kadroya alınmasıdır.

Ya da bu sözleşmeli öğretmenlere bir imkan verilerek başta bu durumlarına uygun olabilecek bir formasyon

verilmeli ve bu öğretmenler stajyer öğretmenler olarak çalışmalıdır.

4. OKULLARA AYRILAN ÖDENEĞİN YETERLİ OLMAMASI

Son yıllarda genel bütçeden eğitime ayrılan paydaki artışa rağmen hala Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okulların maddi imkânsızlıklarla boğuşması, ihtiyaçların karşılanmasının okul müdürlerinin bürokraside ve ikili ilişkilerdeki gayretine bağlı olması, okul müdürlerini asli görevleri olan eğitimin kalitesini artırmakla uğraşmaktan alıkoymaktadır.

Okullarda yaşanan bu maddi sıkıntılar eğitim faaliyeti yetlerindeki verimin azalmasına sebep olduğu için verilen eğitimin kalitesini de düşürmektedir. Bu sebeple genel bütçeden eğitime ayrılan pay daha da arttırılmalı ve okullara geliştirdikleri projeler için yeterli kaynak sunularak idarecilerin asli görevleriyle uğraşmaları sağlanmalıdır. Geliştirilen eğitim projeleri ve ihtiyaçları için yeterli maddi kaynağın sunulduğu okulların, kalite hedefine ulaşıp ulaşmadıklarından da sorumlu tutulması gerekmektedir.

5. EĞİTİM POLİTİKASININ BİLİRSİZ VE GEÇİCİ OLMASI

Milli Eğitim sisteminin temel sorunlarından biri de eğitim politikalarının kısa süreli olup sistemli hale getirilememesidir. İdeolojik yaklaşımların ve siyasetin gölgesinde belirlenen politikalarla bir yaz-boz tahtasına dönüştürülen eğitim sistemini bu kısır çekişmelerden kurtarıp daha sistemli ve kalıcı hale getirmek gerekmektedir. Bırakın iktidara gelen farklı partilerin farklı uygulamalarını, aynı parti iktidarının farklı bakanları dahi eğitim politikasında sürekli değişikliğe gitmektedir. Eğitim sistemi, bu değişken politikalar nedeniyle, bir türlü arzulanan hedeflere

varamamaktadır. Eğitimin politikalarında sıklıkla değişiklik yapılması ve uygulamalarda süreklilik sağlanamaması nedeniyle başarılı sonuçlar alınamamaktadır.

Sürekli değişikliklerle tam bir karmaşaya dönen eğitim sistemi, partiler üstü ve ideolojik yaklaşımlardan uzak; tamamen pedagojik bir eğitim politikası belirlenerek farklı alternatiflerin sunulduğu zengin bir içeriğe kavuşturulmalıdır.

6. DERSLİK İHTİYACI VE İKİLİ ÖĞRETİM

Okullardaki öğrenci sayısı fazlalığı nedeniyle uygulanan ikili öğretim ve sınıfların eğitim öğretim açısından verimliliği düşürecek derecede kalabalık olması ciddi sıkıntılar arasında yerini korumaktadır. Öğrencilerin çok erken saatlerde henüz uykusunu alamadan okula gelmesi veya gece karanlığına kadar okullarda eğitim görmesi, ulaşım, güvenlik ve zamanın verimli kullanımı konusunda birçok olumsuzluğu beraberinde getirmektedir.

Bu sıkıntı, okullaşma oranının artırılmasıyla aşılabilecek bir durumdur. Okullaşma konusunda önceki dönemlere nazaran ciddi bir artış söz konusu olsa da özellikle Doğu ve Güneydoğu'da bu ihtiyaç diğer bölgelere nazaran kendini daha fazla hissettirmektedir. Bu ihtiyacın yoğun olarak hissedildiği yerlerde açılacak yeni okullarla birlikte okulların öğrenci yükü hafifleyecek ve dolayısıyla sınıf mevcutları da istenilen seviyeye çekilerek bu durumlardan kaynaklanan bahsi geçen sorunlar çözülmüş olacaktır.

7. FİZİKİ ALTYAPI VE DONANIM SORUNU

Okulların en büyük sorunlarından biri de, kişisel ve sosyal açıdan öğrencilerin gelişimine katkı sunacak fiziki altyapıya sahip olmamasıdır. Birçok okul, geniş bir bah-

çeden ve oyun alanlarından yoksundur. Son dönemlerde yapılan okullarda bu hususa dikkat ediliyor olsa da geçmişte inşa edilen okullarda bu sorun kendisini çok daha fazla hissettirmektedir. Öğrencilerin vakitlerinin büyük bölümünü okulda geçirdikleri göz önüne alındığında çevresel şartların elverişli olması şarttır.

Ayrıca sınıflarda, özellikle Fen Bilgisi gibi derslerde ihtiyaç duyulan araç gereçlerin eksikliği, uygulamalı eğitimin gerçekleşmesini engellemektedir.

8. HİZMET ALIMINI

Okulların ihtiyaç duyduğu güvenlik görevlisi, teknik personel ve temizlik elemanlarının, İŞKUR ve benzeri kısa süreli projelerle değil, şube sayısına göre hizmet satın alma yoluyla okul idaresi tarafından temin edilmesi daha tasarruflu ve daha işlevli olacaktır. İŞKUR tarafından fazla sayıda eleman tahsis edildiği halde bu yolla gelen elemanlardan siyasi veya yöresel etkenlerle ciddi maddada verim alınamamaktadır. Oysa okul idaresi tarafından hizmet alımı yoluyla temin edilecek elemanlar hem daha kontrol edilebilir hem de daha verimli kılınabilir.

9. İDARECİ ATAMALARI SORUNU

Son yönetmelikle İl Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından mülakat yoluyla yapılan idareci atamaları sonrası eğitim camiasında, idarecilere şüphe ile bakılmakta olup hakkaniyet ve göreve liyakat konusunda ciddi boyutlara varan bir güvensizlik baş göstermektedir. Bu yönetmelik çerçevesinde yapılan atamalarda birçok noktada, liyakat göstermediği, yönetmeliğin ruhuna, amacına ve hedeflerine ters düştüğü halde özellikle siyasi baskılar nedeniyle idareci görevlendirmelerinin olduğu görülmüştür. Hakeza liyakat sahibi olduğu halde idarecilerin bir kısmı

ya düşük puan verilerek görevden alınmış veya bu nitelikte görevlendirilmemiştir. Eğitimdeki gaye ve hedefler bir kenara bırakılarak siyasi kayırmacılıkla yapılan atamalarda nitelik ve liyakatin göz ardı edilmesi eğitim sistemini olumsuz etkilemektedir.

10. DÖNEM BAŞI VE DÖNEM SONUNDAKİ BOŞLUKLAR

Özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde her dönem başı ve sonunda birer hafta olmak üzere toplamda bir ay kadar ders işlenmemekte ve öğrenciler başıboş bırakılmaktadır. Özellikle bu zaman dilimlerinde başıboş kalan öğrenciler siyasi propaganda ve etkiye daha açık hale gelmekte, silahlı ideolojik yapılara daha kolay yem olabilmektedirler.

11. UYUŞTURUCU İLE MÜCADELE

Okul önlerinde sık sık uyuşturucu müptelası vb. çete grupları görülmekte olup bunlara karşı okul idaresi ve öğretmenleri büyük ölçüde ve kısmen haklı olarak pasif kalmaktadır. Bu konuda yeterince duyarlılık göstermeyen emniyetin okul önlerinde çok daha ciddi tedbirler alması için Milli Eğitim Bakanlığı'nın, İçişleri Bakanlığı ile birlikte hareket edip Emniyet birimlerinden gerekli desteği sağlaması gerekmektedir. Ayrıca idareci ve öğretmenler okul içinde, bir şekilde uyuşturucuya veya diğer suçlara bulaşmış öğrencilere yönelik girişimlerde ciddi sıkıntılarla karşı karşıya kalmakta, hedef haline gelmektedirler. Bu duruma yönelik koruyucu tedbirler alınmalıdır.

III. EĞİTİM ANLAYIŞI VE YAPISAL SORUNLAR

1. ÖĞRENCİYİ HAYATA DEĞİL SINAVA HAZIRLAMA ANLAYIŞI

Ülkemizde uygulanan eğitim sisteminde meslek seçimi, sınavdan elde edilen puana göre olduğu için genel itibarıyla öğrenciler meslek seçimlerini ilgi ve yeteneklerine göre yapamamaktadırlar. Ülkemizde yapılan sınavların temel amacı seçkin liselere ve üniversitelere öğrenci seçimini kolaylaştırmak için öğrencileri sıralandırmaktan başka bir şey değildir.

Ayrıca öğretmenin ve okulda verilen eğitimin başarı düzeyi, sınavlardaki başarıyla ölçülmektedir. Bu yüzden öğrenciler, sadece sınava hazırlamaya dönük, ezberci ve bilgi depolamaya endekli çalışmaktadır. Bu da sistemin çarkları arasında, sınav kaygısıyla ilgili olduğu alanından ve yeteneklerinden kopmasına sebebiyet vermektedir. Oysa öğrenci merkezli olduğu iddia edilen bir sistemde mutlaka öğrencinin ilgi ve yeteneklerinin keşfedilip geliştirilmesi esas alınmalıdır.

Bunun sağlanabilmesi için öncelikle yapılan merkezi sınavların da yeni müfredatın gerektirdiği gibi yetenekleri, yorum gücünü, ilgi ve tutumları, davranışları ve bilgi birikimini ölçücü niteliğe kavuşturulacak şekilde tasarlanması gerekmektedir. Aksi takdirde öğrenciler hayata hazırlanmak yerine sadece bir sınava hazırlanacağı için gereksiz ve anlamsız bir bilgi yüklenmesine tabi tutulacak ve severek isteyerek çalışmaktan çok, çalışmayı bir zorunluluk olarak algılayacaktır. Bu da eğitimde motivasyon eksikliği ve isteksizlik gibi sorunlar doğuracaktır.

2. HER OKUL TÜRÜNE AYNI MÜFREDATIN UYGULANMASI

Ders müfredatı olarak bütün okul türlerinde aynı içerikte

kitaplar verilmektedir. Örneğin 12. Sınıf Matematik dersi kitabının müfredatı Fen Liselerinde de Endüstri Meslek Liseleri veya Ticaret Meslek Liselerinde de aynıdır. Oysa her okul türünde aynı müfredatın okutulmasına gerek olmayıp özellikle bazı Meslek Liselerinde müfredatın hafifletilmesi yoluna gidilmelidir.

3. DERSHANELER

Eğitim sistemimizde önemli oranda yer alan meselelerden biri de dersaneler ve dersaneciliktir. Kiminin sorun, kiminin de sonuç odaklı bir sınav sisteminde başarıyı yükselten kurumlar olarak gördüğü bu sektör, son dönemlerde iyice tartışılan hususlardan biri haline gelmiştir. Özellikle dersanelerin dönüştürülmesi sonucu ortaya çıkan belirsizlik taze bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Temel Liselerde devlet teşvikine rağmen talep edilen yüksek fiyatlar ve devlet okullarında verilen kursların henüz istenilen düzeye çıkmamış olması öğrenci ve velileri düşündürmektedir.

Sınav odaklı bir eğitim sisteminde meslek sahibi olmanın yolunun sınavlardaki başarıya endekli olması, özellikle Milli Eğitim okullarında görülen öğretmen eksikliği, sınıfların kalabalık oluşu, fiziki altyapı eksikliği vb. durumlar yüzünden dersanelerin etkinliğini koruması kaçınılmaz olmaktadır. Sınav odaklı eğitim sisteminde kısa vadede sonuca götüren dersaneler, başarının anahtarı olarak görülmeye devam etmektedir. Her ne kadar isim değiştirilse de bu iş farklı isim ve yöntemlerle devam edecektir.

4. MESLEKİ EĞİTİM SORUNU

Meslekî ve teknik eğitim veren okulların önemini yitirmesiyle, bu okullar öğrencileri iş hayatına kazandırma vasfını da yitirdi. Hatta bu konuda genel lise mezunları ile veya yeni sisteme göre puanı düşük Anadolu Liseleri ile arasın-

da belirleyici bir ayrımın kalmadığı dahi söylenebilir. Okullardaki eğitim faaliyeti üniversiteye öğrenci yerleştirme çabasına döndükten sonra bu okullar, en önemli özellikleri olan meslek edindirme işlevinde yetersiz kalmaya başladı. Bu hal, iş dünyasını, ihtiyacı olan elemanları üniversite mezunlarından tedarik etme yoluna sevk etti. Ancak üniversitelerden mesleki becerilerden yoksun olarak mezun olan gençler bu ihtiyacı karşılamayınca işsizlik artmaya başladı. Dolayısıyla meslek liselerinin yeniden canlanması demek işsizlik sorununun da büyük ölçüde halledilmesi demektir. Bu yüzden, bir zamanlar ancak yüksek puanlarla girilebilirken bugün düşük puanlı öğrencilerin okuduğu okullara dönen bu meslek okullarına, eski itibarları yeniden kazandırılmalıdır.

5. EĞİTİMDE BÖLGELERARASI EŞİTSİZLİKLER

Ülkemizde maalesef çeşitli sebeplerle bölgeler arasında eğitimde, ortalama gelir düzeyinde veya yatırımlar düzeyinde hala ciddi manada eşitsizlikler devam etmektedir. Bu eşitsizliğin eğitim boyutunu somutlaştıracak olursak, TÜİK'in 2014 yılı eğitim istatistiklerine göre en okuryazar il sıralamasında ilk 10'da Antalya, İzmir, Tekirdağ, Çanakkale, Denizli, Muğla, Eskişehir, Ankara, Yalova, Bilecik gibi Batı illeri yer alırken, okuma yazma oranının en düşük olduğu iller arasında ise Siirt, Mardin, Şanlıurfa ve Şırnak gibi Doğu illeri yer almaktadır. Yine yüksekokul ve fakülte mezunu en fazla olan iller sıralamasında, Ankara, Eskişehir, İzmir, İstanbul, Yalova gibi iller yer alırken; Muş, Ağrı, Hakkâri, Mardin ve Şanlıurfa gibi iller de son sıralarda yer almaktadır.

Ayrıca Türkiye genelinde derslik başına düşen ortalama öğrenci sayısı ilköğretimde 27, ortaöğretimde ise 28 iken bu rakamlar Doğu ve Güneydoğu'da kimi yerlerde %50'nin üzerine bile çıkmaktadır. Benzer biçimde, öğretmen başına düşen ortalama öğrenci sayısı Türkiye genelinde

de 20 civarında iken, bu sayı Doğu illerimizde iki katına kadar çıkabilmektedir. Bu eşitsizlik okullaşma oranında, mesleki ve teknik liselerde de kendini göstermektedir.

Elbette bu durumun sebepleri arasında Doğu'da yaşanan terör olayları ön plana çıkarılabilir ve bunda kısmen haklılık payı da vardır. Ancak devletin yaklaşık 90 yıllık hâkim zihniyetinin Doğu'ya bakışı ve bölgeyi ihmal edişinin bu durumun temel sebebi olduğunu kabul etmek gerekir ki zaten bu durum terörü doğuran sebebin de kendisidir.

Dolayısıyla bir vücudun sağlıklı iş görebilmesi için tüm azalarının sağlıklı olması gerektiği gibi bir ülkenin kalkınması da sadece bazı bölgelerin kalkınmasına değil, tüm bölgelerin birden kalkınmasına bağlıdır. Bu yüzden, önüne büyük hedefler koyan bir devletin, tüm bölgelerine götüreceği hizmet de bir olmalıdır. Terör gibi bahanelerin arkasına sığınmak kabul edilebilir bir tutum olmadığı gibi büyük devlet olma iddiasını da gölgelemektedir.

6. ÖĞRETMENLERİN OLUMSUZ ÖRNEKLİĞİ

Öğrencilerin hayatları boyunca öğretmenler önemli bir rol ve model teşkil etmektedir. Öğrenimlerinin ilk yıllarından itibaren çocuklar, giyim kuşamından oturuşuna, yürüyüşünden konuşmasına kadar her davranışında öğretmenlerini örnek almaya yatkındırlar. Bu örneklik ortaokul ve lisede de devam etmekte olduğu için öğretmenin son derece titiz ve bu örneklığe yakışır şekilde hareket etmesi gerekmektedir.

Ancak maalesef giyim kuşamda ve de özellikle bayanların makyajlarındaki aşırılıklar, konuşurken argo sözlere sıklıkla yer verilmesi, öğretmenlerin, kıraathane ve oyun salonlarının neredeyse müdavimleri haline gelmesi ve de en önemlisi siyasi fikirlerini sınıflara yansıtip propaganda faaliyetlerinde bulunması bu örnekliliği

zedeleyen ciddi sıkıntılar arasında yer almaktadır. Bu sıkıntının önüne geçebilmek adına okullarda gerek idare tarafından gerek müfettişler tarafından aralıklarla tefişlerin yapılması, öğretmenlerin bu gibi konularla ilgili seminer vb. eğitimlerden geçirilmesi gerekir. Bu hususta toplumsal duyarlılık oluşturmak adına gereken her yola başvurulmalıdır.

7. ÖĞRETMEN KALİTESİ

Eğitimde öğretmenlerin, öğrencilerdeki öğrenme isteğinin ve verimliliğin artmasını sağlayan anahtar rolünü üstlendiği bilinen bir gerçektir. Özellikle günümüz eğitim sisteminin öğrenci merkezli oluşu, öğrenciyi daha aktif kılmaya dönük olması sebebiyle öğretmenlerin bu rolü üstlenebilmelerinin önemi bir kat daha artmaktadır.

Üniversitelerde Eğitim Fakültelerinde belirlenen müfredat ile Milli Eğitim müfredatı arasında belirgin farklılıklar mevcuttur. Üniversitelerde neredeyse tamamen teoriye dayalı verilen müfredat Milli Eğitim Bakanlığı'nın belirlemiş olduğu amaç ve hedeflere ulaşmada ihtiyacı karşılamada oldukça yetersiz kalmaktadır. Bu yüzden göreve başladıktan sonra, öğretmenler ciddi sıkıntılar yaşayabilmektedir. Öğretmenlerin bu eksikliğini giderip onları daha verimli kılabilmek adına verilen hizmet içi eğitimin önemi çok fazladır. Ancak bu hizmet içi eğitimlerde verilen seminer ve kursların sonuçları ve etkilerinin tespiti hususunda değerlendirmeler yapılmadığı için çalışmaların verimliliğine gölge düşmektedir. Hatta düzenlenen bu seminer ve kursların birçoğu yetkin olmayan şahıslar tarafından eksik ve yanlış yöntemlerle verildiği için pek başarılı bulunmamaktadır. Oysa bu eğitimler, seminer şeklinde kalabalık gruplara yönelik değil de daha küçük gruplara yönelik, öğretmenleri daha aktif kılan, üretkenliği artırıcı ve katılımcı kurs ve etkinliklere dönüştürülmelidir. Bu etkinliklerle öğretmenlere, öğren-

cilerin aktif katılımını sağlayacak yöntem ve teknikler kazandırılması, beklenen verimi sağlayacaktır. Ayrıca öğretmenlerin sürekli değişen zaman ve yenilenen eğitim sistemlerine göre kendilerini güncellemeleri, yöntem ve tekniklerini geliştirmeleri ve daha donanımlı olmalarını sağlamak için Hizmet İçi Eğitimin dışında imkânlar sağlanmalı ve gerektiğinde zorlayıcı olunmalıdır.

IV. SONUÇ VE ÖNERİLER

Yüz binlerce öğretmenin ve milyonlarca öğrencinin dâhil olmasıyla yürütülen eğitim-öğretim sürecinin ne kadar geniş kapsamlı olduğu düşünüldüğünde, bazı sorunların yaşanılması ebetteki kaçınılmaz hale gelmektedir.

Bu çalışmamızdaki amaç bu sorunların olabildiğince asgari düzeye inmesi için katkı sağlamaktır. Bu çalışma birtakım siyasi çevreleri yıpratmaya dönük olmayıp hiçbir siyasi kaygı gözetilmeksizin sadece eğitim kalitesini daha üst seviyelere taşımak amacıyla hazırlanmıştır.

Kemalist ideolojinin dayatmalarından ve raporda yer alan diğer sorunlardan arındırılmış, Batı'ya özentisi uğruna ahlaki, manevi ve geleneksel değerlerimizden taviz vermeyen bir eğitim sistemine kavuşmak en büyük temennimizdir.

Eğitim sistemimizin, kendi başına, uluslararası nitelikte yönetici, idareci, öğretmen, araştırmacı, sanayici, mühendis vs. yetiştirmekte yetersiz kalmasının en önemli sebeplerinden biri şüphesiz müfredattan kaynaklanan sorunlardır. Son yıllarda yapılan birçok değişikliğe rağmen eğitim müfredatında ceberut tek parti dönemi zihniyetinin hâlâ hâkim olduğu görülmektedir. Kitapların neredeyse dörtte biri hatta daha fazlası tek parti döneminin, çoğu gerçekleri yansıtmayan resmi tarih tezlerini savunmaya matuftur. Bu gayeyle geçmişi karalama yolunu seçen verileri ve Atatürk sevgisini, Atatürk ilke ve inkılâplarını öğrencilere aşılama amacıyla hazırlanmış durumdadır. 2005'ten bu yana yapılan değişiklikler, bu

yanlış veriler üzerine hüküm bina etme şeklinde gerçekleştiğinden aynı yanlışlar devam etmektedir. Farklı ırklardan öğrenciler kendi anadili ve edebiyatını öğrenme yerine on iki yıllık eğitim süresince sadece sistemin kendilerine sunmuş olduğu Türk Dili ve Edebiyatını öğrenmeye zorlanıyor. Müfredatta, Cumhuriyet’le beraber medeniyet, çağdaşlık, modernleşme gibi kavramlar üzerinden bu halkın inançları, değerleri “gericilik ve yobazlık” şeklinde yansıtılmaktadır.

Eğitimde bir değişim süreci yaşanırken ders kitaplarının içeriğine neredeyse hiç dokunulmuyor. Eğitim planlayıcıları, nasıl olacaksa, öğrencinin eski yol bilgileriyle yeni bir adrese ulaşmasını bekliyorlar.

Eğitim politikasının aynası, ders kitaplarıdır. Ders kitapları, bir eğitim programında hedeflenen insan tipinin bütün ölçülerini verir. Hedeflenen insan tipinin kimliği, kendisini bütün açıklığıyla ders kitaplarında gösterir.

Ders kitapları, devlet ve hükümetlerin kimlik kartlarıdır. Bir devlet ve hükümetin, sahip çıktığı inanç, desteklediği kültür; gelecek için öngördüğü hedefler kendisini en iyi şekilde ders kitaplarında gösterir.

Ders kitapları, gelecekte hayatın teslim edileceği çocuğun yol rehberidir; ikilik kabul etmez, çelişki kaldırmaz. Bir çocuğa Allah düşmanları “örnek insan”, “kurtuluş önderi” diye okutulurken, ona bunu dikte eden bilgiler aşılırken, onun dünya görüşü bunun üzerine şekillendirilirken onun “dinine-inancına bağlı” biri olarak yetiştirilmek istendiği iddia edilemez. Eğitim programı, bu kadar ağır bir çelişki içinde iken halk çocuğunu okullara güvenle teslim edemez.

Kişiliği şekillenme çağında olan bir çocuğa, onu yönlendirmek istediğiniz yere tam zıt yönü gösteren direktifler verilmesi bir felakettir. Bunu yapmak, onu çelişkiler içinde bırakıp kişiliksizliğe sürüklemektir.

Çocuğu, bu “kişiliksizlik” felaketinden korumak için

eğitim sistemi adına her sabah ona “Sakin bana inanma, evde ne öğrendiyse doğru odur” demeniz gerekiyor.

Halkın önemli bir bölümü bugüne kadar inancından dolayı kendisini “resmi sosyal politikalara” teslim etmedi, çocuğunu her sabah o politikalardan etkilenmemesi için uyarmak zorunda kaldı, ona “Aslında öğretmenin de şu konuda anlattıklarına inanmıyor. Ama emrediyorlar, anlatmak zorunda kalıyor. Sen onu dinle de onun o konuda anlattıklarına inanma. Çünkü o da senin inanmanı istemiyor, sadece sınıfını geçmen için onları sana öğretiyor” dedi.

Bugünden sonra da bu ikilik, devam ederse yeni dönemde değişen ne olacaktır? Ve düşünmek bile istemediğimiz alternatif: “Ya halkın bir kesimi, eğitim politikasına karar verme konumunda olanların kişiliklerine ve sözlerine bakıp her şeyin düzeldiğini düşünerek çocuğuna bu uyarıyı yapmaktan vazgeçerse?” Bu durumda bugüne kadar kendisini eğitim politikalarından korumuş dindar kitle, çocuklarını inanç ve düşünce anlamında kaybetme durumuna düşmez mi? Böyle bir ihtimalin gerçekleşmesi durumunda ülkenin geleceğinin nasıl olacağı tahmin edilmez mi?

Acaba bugün eğitim politikasına karar verme konumunda olanlar, halkın, çocuğunu bu eğitim müfredatına teslim etmesini gönül rahatlığıyla ister mi? Halka “Her şey değiştii, çocuğunu okula gönül rahatlığıyla teslim et!” derse vicdanı rahat eder mi?

Toplum, çocuklarının eğitiminde kendi kültür ve inancının yer almasını, eğitimin içeriğinin bilimsel veriler ışığında dolu dolu olmasını ve sağlam temeller üzerine kurulmuş bir yapıya dönüşmesini arzu etmektedir.

Son yıllarda andımızın kaldırılması, İmam Hatip Okullarının açılması ve çoğaltılması, seçmeli dersler olarak din ve dil derslerinin konulması her ne kadar bu yanlışların bir kısmını düzeltmeye yönelik ise de bu ye-

terli değildir. Zira bazı düzeltmelere rağmen birçok yanlış bile bile tekrar edilmektedir. Bu yanlışlar devam ediyorken, eğitim sisteminin sağlam temeller üzerine bina edilmeyip yazboz tahtasına dönüştürülmesi, nesillerimizin geleceği açısından tam bir felakettir. Çünkü yanlış temeller üzerine ne kadar sağlam bir bina inşa ederseniz edin, o bina yıkılmaya mahkûmdur. Bundan hareketle yapılması gereken ilk şey, mevzuat ve ders müfredatlarındaki ötekileştiren, toplumun inanç ve değerleriyle uyuşmayan kavramların çıkartılmasıdır.

Sonuç olarak toplumun inanç ve kültürüyle barışık, manevi içerikle desteklenmiş modern bir eğitim sistemi ve müfredatına acilen ihtiyaç vardır. Bu ihtiyacın karşılanması için gerekli çaba ve gayretin yürütülmesi gerekmektedir.

Bu meyanda;

- **Müfredattan kaynaklanan sorunlar**
- **İdari sorunlar**
- **Eğitim anlayışı ve yapısal sorunlar**
- **Sonuç ve öneriler, başlıkları altında şekillenen bu raporumuzda ele alınan konuların inanç bazında sistem-toplum çatışmasının belgelenmiş bir delilidir.**

Hâlbuki bilimsel araştırmalara göre toplumsal, sosyolojik ve psikolojik sapmalar, bu ikilinin uyuşmamasının sonucudur. Halkının inancıyla ve değer yargılarıyla barışık sistemler halkıyla barışıktırlar. Aksi halde yapay gülümsemeler başarı getirmez.

Eğitim kalitemizin en kısa sürede/kâmil manada dolu ve verimli bir seviyeye ulaşmasını ümit ederken bu çalışmamızın da bu konuda bir katkı sağlamasını diliyoruz.

**HÜR DAVA PARTİSİ
EĞİTİM İŞLERİ BAŞKANLIĞI**

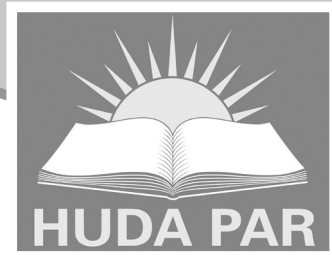
KAYNAKÇA:

1. Matematik 2. Sınıf Ders Kitabı-1, Sevgi Yayınları
2. **Matematik 2. Sınıf Ders Kitabı-2, Sevgi Yayınları**
3. Türkçe 2. Sınıf Ders Ve Öğrenci Çalışma Kitabı-1, Bilim Ve Kültür Yayınları
4. **Türkçe 2. Sınıf Ders Ve Öğrenci Çalışma Kitabı-2, Bilim Ve Kültür Yayınları**
5. Türkçe 3. Sınıf 2. Kitap, Özgün Yayınevi
6. **Türkçe 4. Sınıf Ders Kitabı, Cem Veb Yayınevi**
7. İngilizce 3, Ders Ve Çalışma Kitabı, Bilen Yayınları
8. **İngilizce 4, Ders Kitabı, Açılım Yayınları**
9. Hayat Bilgisi 1, Ders Ve Öğrenci Çalışma Kitabı-1, Milli Eğitim Yayınları
10. **Hayat Bilgisi 1, Ders Ve Öğrenci Çalışma Kitabı-2, Milli Eğitim Yayınları**
11. Hayat Bilgisi 2, Ders Kitabı-1, Koza Yayın Dağıtım
12. **Hayat Bilgisi 2, Ders Kitabı Ve Öğrenci Çalışma Kitabı-1, Milli Eğitim Yayınları**
13. Hayat Bilgisi 3, Ders Kitabı Ve Öğrenci Çalışma Kitabı-1, Koza Yayın Dağıtım
14. **Hayat Bilgisi 3, Ders Kitabı Ve Öğrenci Çalışma Kitabı-1. Kitap, Milli Eğitim Yayınları**
15. Hayat Bilgisi 3, Ders Kitabı Ve Öğrenci Çalışma Kitabı-2. Kitap, Milli Eğitim Yayınları
16. **Sosyal Bilgiler 4. Sınıf Ders Ve Öğrenci Çalışma Kitabı 1. Kitap, Evrensel İletişim Yayınları**
17. Sosyal Bilgiler 4. Sınıf Ders Ve Öğrenci Çalışma Kitabı 2. Kitap, Evrensel İletişim Yayınları
18. **Türkçe 6. Sınıf Ders Kitabı, Gizem Yayınevi**
19. Türkçe 8, Ders Kitabı, Yıldırım Yayınları
20. **Temel Dini Bilgiler 5, Doku Yayınları**
21. İngilizce 5, Ders Kitabı, Yıldırım Yayınları
22. **İngilizce 5, Ders Kitabı Yıldırım Yayınları**
23. İngilizce 8, Öğrenci Ders Kitabı, Atlantik Yayınları
24. **İngilizce 8, Çalışma Kitabı, Atlantik Yayınları**
25. Sosyal Bilgiler 5. Sınıf Ders Kitabı, Harf Eğitim Yayıncılık
26. **Kürdi 5, Kurmanci, Milli Eğitim Yayınları**
27. 27. Fen Ve Teknoloji 6. Sınıf Ders Kitabı, Pasifik Yayınları
28. **28. Temel Dini Bilgiler (İslam,1) Öğretim, Materyali Milli Eğitim Yayınları**
29. 29. Güzel Sanatlar Ve Spor Liseleri 9. Sınıf İnsan Anatomisi Dersi
30. **30. Güzel Sanatlar Ve Spor Liseleri 10. Sınıf Spor Masajı,**

Milli Eğitim Yayınları

- 3 1. Güzel Sanatlar Ve Spor Liseleri 9.Sınıf Üç Boyutlu Sanat Atölye Dersi Kitabı, Milli Eğitim Yayınları
- 3 2. Dil Ve Anlatım 9. Sınıf, Ada Matbaacılık Yayıncılık**
- 3 3. Dil Ve Anlatım 10. Sınıf, Öğün Yayınları
- 3 4. Psikoloji, Milli Eğitim Yayınları**
- 3 5. Türk Edebiyatı 9.Sınıf, Ekoyay Eğitim Yayıncılık
- 3 6. Türk Edebiyatı 9. Sınıf Ders Kitabı, Fırat Yayıncılık**
- 3 7. Türk Edebiyatı 10. Sınıf, Fırat Yayıncılık
- 3 8. Türk Edebiyatı 11. Sınıf, Lider Yayıncılık**
- 3 9. Türk Edebiyatı 12. Sınıf, Lider Yayıncılık
- 4 0. Türkçe 4. Sınıf Ders Kitabı, Milli Eğitim Yayınları**
- 4 1. Temel Dini Bilgiler 5, Doku Yayınları
- 4 2. İngilizce 8, Öğrenci Ders Kitabı, Atlantik Yayınları**
- 4 3. Sosyal Bilgiler 5. Sınıf Ders Kitabı, Harf Eğitim Yayıncılık
- 4 4. Fen Ve Teknoloji 6. Sınıf Ders Kitabı, Pasifik Yayınları**
- 4 5. Dil Ve Anlatım 9. Sınıf, Ada Matbaacılık Yayıncılık
- 4 6. Felsefe Ders Kitabı, Milli Eğitim Yayınları**
- 4 7. Türk Edebiyatı 12. Sınıf, Mevsim Yayınları
- 4 8. Türk Edebiyatı 10. Sınıf, Fırat Yayıncılık**
- 4 9. Türk Edebiyatı 11. Sınıf, Lider Yayıncılık
- 5 0. Türkçe 5. Sınıf Ders Kitabı**
- 5 1. Müzik 7, Öğrenci Çalışma Kitabı, Milli Eğitim Yayınları
- 5 2. Dil Ve Anlatım 9. Sınıf, Ada Matbaacılık Yayıncılık**
- 5 3. Dil Ve Anlatım 11. Sınıf, Yıldırım Yayınları
- 5 4. Dil Ve Anlatım 12. Sınıf Ders Kitabı, Paşa Yayıncılık**
- 5 5. Türkçe 3. Sınıf 1. Kitap, Özgün Yayınevi
- 5 6. Müzik 2. Sınıf Ders Kitabı, Milli Eğitim Yayınları**
- 5 7. Müzik 4. Sınıf Ders Kitabı, Milli Eğitim Yayınları
- 5 8. Hayat Bilgisi 2, Ders Kitabı Ve Öğrenci Çalışma Kitabı-2. Kitap, Milli Eğitim Yayınları**
- 5 9. Hayat Bilgisi 3, Ders Kitabı Ve Öğrenci Çalışma Kitabı-2, Koza Yayın Dağıtım
- 6 0. Hayat Bilgisi 3, Ders Kitabı Ve Öğrenci Çalışma Kitabı-1, Koza Yayın Dağıtım**
- 6 1. Hayat Bilgisi 3, Ders Kitabı Ve Öğrenci Çalışma Kitabı-1, Koza Yayın Dağıtım
- 6 2. Türkçe 8, Ders Kitabı, Milli Eğitim Yayınları**
- 6 3. Türkçe 8, Ders Kitabı, Yıldırım Yayınları
- 6 4. Türkçe 8, Öğrenci Çalışma Kitabı, Yıldırım Yayınları**
- 6 5. İnkılâp Tarihi Ve Atatürkçülük Dersi 8. Sınıf, Milli Eğitim Yayınları
- 6 6. Fen Ve Teknoloji 6. Sınıf Ders Kitabı, Pasifik Yayınları**
- 6 7. İnkılâp Tarihi Ve Atatürkçülük Dersi, Milli Eğitim Yayınları
- 6 8. Dil Ve Anlatım 11. Sınıf, Yıldırım Yayınları**
- 6 9. Tarih 10. Sınıf Ders Kitabı, Milli Eğitim Yayınları

**HÜR DAVA PARTİSİ
EĞİTİM İŞLERİ BAŞKANLIĞI**

**MİLLİ EĞİTİM MÜFREDATI
İNCELEME RAPORU
(TESPİT, DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER)**

2015

